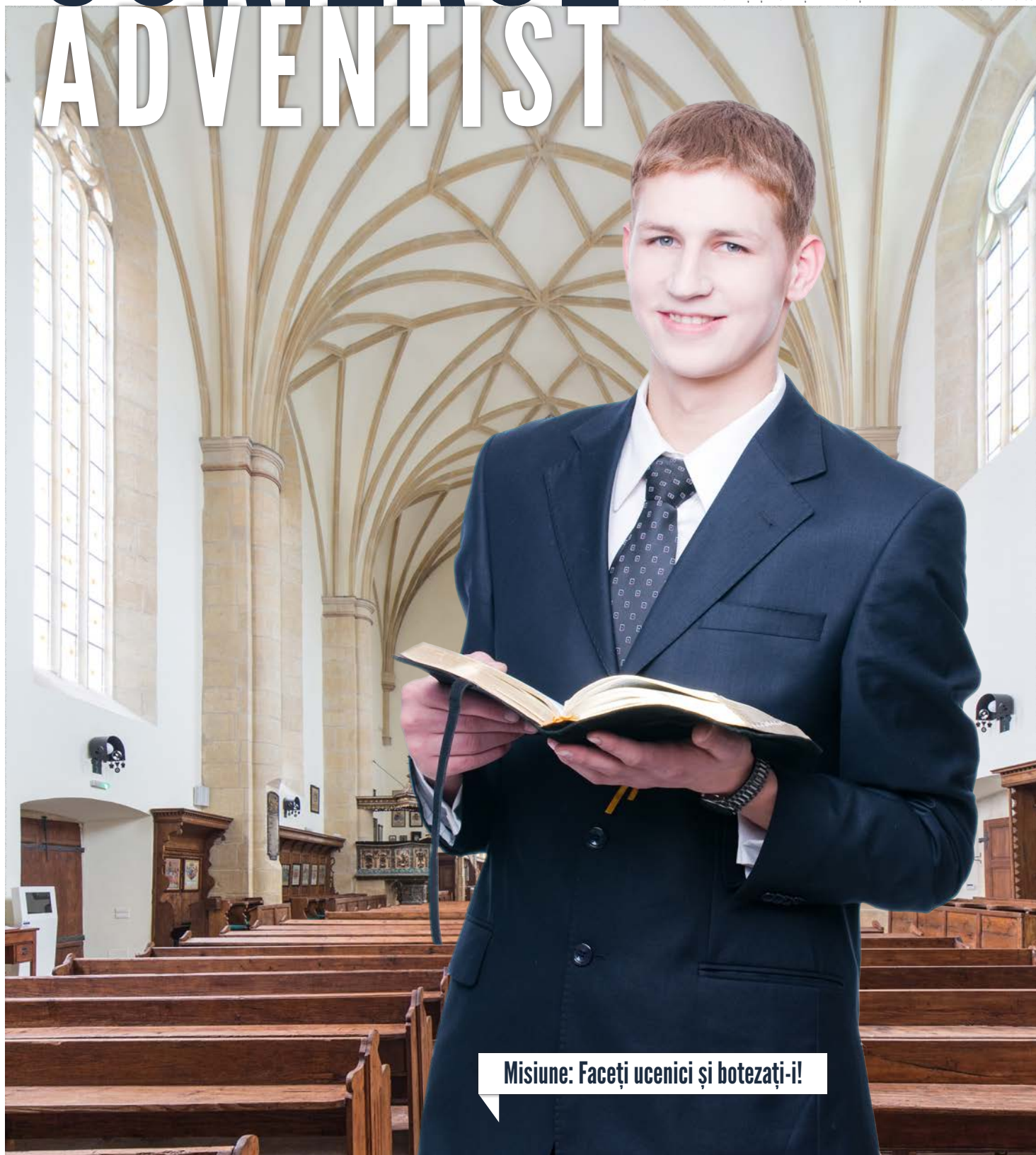

CURIERUL ADVENTIST

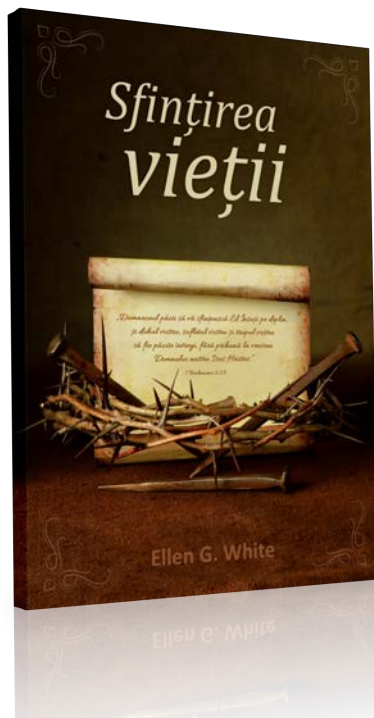
IULIE 2021: GOANĂ DUPĂ VÂNT + PENTRU CĂ MIRELE ZĂBOVEA
+ ADRA - UN AGENT AL SCHIMBĂRII + OGLINDĂ ȘI REALITATE
+ „NU FI PREA NEPRIHĂNIT!” + SFÂNTA PARASCHEVA SAU
SFÂNTA VINERI? + JUDECATA FINALĂ + FRICA DE DUMNEZEU -
SURSĂ DE SĂNĂTATE MENTALĂ, PRIN CREDINȚA ÎN ISUS HRISTOS

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INȘPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

Misiune: Faceți ucenici și botezați-i!

Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-l astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

O apariție inedită, dar de care era extrem de mare nevoie. Într-o perioadă în care descoperim din ce în ce mai mult că tatăl joacă roluri nebanuit de importante, decisive chiar, în creșterea copiilor săi, cartea *Tatăii. Implicații și semnificații contemporane* sosește la timp.

Volumul conține o colecție de 15 contribuții ale unor autori români și străini, care scriu argumentat și convingător despre principalele contribuții prin care un tată schimbă viața copiilor săi și despre deciziile de răscruce pe care un tată trebuie să le ia.

Utilă și surprinzătoare deopotrivă pentru tații de toate vârstele și din toate categoriile (tată pentru prima dată, tată de fete, tată de băieți, tatăl în vârstă, tatăl jucăuș, tatăl-lider, tatăl-mentor etc.), cartea *Tatăii* a fost îndelung așteptată și de mamele care vor să le ofere cadoul cel mai potrivit soților lor și care consideră că parentingul este o preocupare de căpătâi a ambilor parteneri.

De ce o carte despre sfințire? Pentru că Scriptura spune: „Urmăriți pacea cu toți și sfințirea, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12:14).

Scriind dintr-o profundă experiență în lucrurile lui Dumnezeu și având mintea și inima iluminate de Duhul Sfânt, autoarea Ellen G. White analizează atent elementele adevăratei sfințiri, punându-le în contrast cu diferite teorii greșite, dar populare cu privire la acest subiect. Prin exemple din viața unor oameni ai credinței, dar și prin învățături și sfaturi directe, cartea ne conduce pas cu pas mai aproape de Acela care a fost făcut pentru noi înțelepciune, neprihănire, sfințire și răscumpărare.

GOANĂ DUPĂ VÂNT

Înțeleptul Solomon, împăratul poporului lui Dumnezeu, exprimă o opinie cu privire la viață, opinie care șochează și azi. El declară: „Am văzut tot ce se face sub soare și iată că totul este deșertăciune și goană după vânt” (Eclesiastul 1:14). Solomon, a avut ocazia să vadă „tot ce se face sub soare”. A avut tot ce-și poate dori cineva. A avut multe realizări, după cum el însuși afirmă în Eclesiastul 2:4-11: „Am făcut lucruri mari”; „mi-am făcut grădini și livezi”, „mi-am făcut iazuri”; „am cumpărat robi și roabe”; „mi-am strâns argint și aur”; „am ajuns mare”; „tot ce mi-au poftit ochii le-am dat”; „apoi, când m-am uitat cu băgare de seamă la toate lucrurile pe care le făcusem cu mâinile mele și la truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deșertăciune și goană după vânt”.

La final, Solomon realizează cu stupefație că toată truda lui de-o viață a fost doar goană după vânt. Expresia „goană după vânt” se referă la alergarea după nimic, pentru că cine poate prinde vântul? Prin cuvintele acestea, Solomon încearcă să-l conștientizeze pe cititor să nu repete greșelile lui.

Viața omului este o permanentă alergare. Cătreierăm pământul în lung și-n lat. Trudim nu doar ziua, ci și noaptea. Astfel, anii trec și ne trezim la 50, 60 sau 70 de ani simțind cum puterile noastre nu mai sunt ca altădată. Privim în urmă și stăm ca și Solomon în fața „realizărilor noastre”. În aceste condiții, când nu mai putem da timpul înapoi, ne întrebăm dacă a meritat, dacă alergarea noastră a fost doar „o goană după vânt”?

Sunt sute de obiective care ne animă viața, dar din toate acestea sunt doar câteva care merită investiția de timp și trudă. Vă propun să ne gândim la unul dintre acestea – preocuparea pentru formarea copiilor noștri.

Părinți neimplicați în viața copiilor lor (neglijenți)

Cazul fiilor lui Eli ne este foarte cunoscut. Acesta este raportat în 1 Samuel 2:23-25. Biblia spune că „erau niște oameni răi”. Eli afla de la popor despre faptele rele ale copiilor lui. Să nu știi ce fac copiii tăi? Să-ți spună alții? Această situație scoate în evidență lipsa de implicare și neglijență din partea lui Eli.

Este important de remarcat faptul că Eli trudea de dimineața până seara. Probabil că seara cădea mort de oboseală, doar pentru ca a doua zi să o ia de la capăt. În tot acest timp, copiii lui au crescut, dar au crescut strâmb, pentru că au crescut mai mult singuri. Acum era prea târziu să mai facă ceva.

Părinți implicați în viața copiilor lor

În contrast izbitor cu Eli se află Mardoheu, despre care Biblia spune: „Și în fiecare zi Mardoheu se ducea și venea, ca să aștepte cum îi merge Esterei și ce se face cu ea” (Ester 2:11).

Deși nu era tată, ci unchi, Mardoheu se poartă mai ceva ca un tată. Nu din două în două zile, ci în fiecare zi el se ducea „înaintea curții casei femeilor”, ca să „aștepte” despre Estera. Poate că nu putea vorbi în fiecare zi cu ea, dar măcar întreba despre ea. În acest fel, în fiecare zi „afla” câte puțin despre ea.

Diferența dintre cele două tipuri de părinți

Atât în cazul lui Eli, cât și în cazul lui Mardoheu, este prezent verbul „a afla”. Despre Eli, Biblia spune: „A aflat cum se purtau fiii lui cu tot Israelul.” Despre Mardoheu, Biblia spune: „Ca să aștepte cum îi merge Esterei.”

Părintele de tip Eli este caracterizat de neimplicare, el stă acasă, așteptând să vină la el veștile despre copil. Părintele de tip Mardoheu este implicat activ în viața copilului, el pleacă după copil. Ce fel de părinte sunt?

Niciodată alergarea pentru formarea copiilor noștri nu va fi „goană după vânt”. Amin! ■

3 Editorial

Georgel Pîrlitu
Goană după vânt

4 Misiune

Lucian Cristescu
Sunt martor

6 Teologie

Florin Lăiu
Imperialismul mesianic (VII)

9 Spiritual

Laszlo Zoltan
Între a vrea și a face...

11 Reflecții

Daniel Nițulescu
Pentru că Mirele zăbovea

14 Universitatea Adventus

Emanuel Sălăgean
Adevărul prezent al educației adventiste

16 ADRA

Dan Constantinescu
ADRA – un agent al schimbării,
un instrument al harului și al providenței

18 Spiritual

Ștefan Radu
Oglindă și realitate

20 Apologie

Benoni Catană
„Nu fi prea neprihănit”

22 Istoria creștinismului

Benone Lupu
Sf. Paraschieva sau Sf. Vineri?

24 Doctrină

Emilian Niculescu
Judecata finală

26 Psihologie creștină

Liviu Văduva
Frica de Dumnezeu – sursă de sănătate
mentală, prin credința în Isus Hristos

28 Hermeneutică

Daniel Olariu
Principii hermeneutice de interpretare a
Apocalipsei lui Daniel: structuralismul (III)

30 De la inimă la inimă

Aurel Neațu
Copiii – darul lui Dumnezeu

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu

SUNT MARTOR

Era spre sfârșitul lunii mai. Prezicătorii anunțau vremuri grele: „Ploi și iar ploi!” – chiar și pentru Sabatul din 29 mai, când trebuia să aibă loc un eveniment mare: botezul a 15 adolescenți și un părinte, adunați de prin toată țara în cadrul Liceului Integritas. Se anunțase o participare masivă, dar, pentru atâția, loc nu era decât în curte. Botez în curte, pe ploaie? Nu mergea. Și atunci, cei 63 de liceeni, cu profesorii lor, au pus genunchiul jos. Vineri, prognoza meteo încă prevestea ploaie, dar ceva mai rezervat. Dimineața de sâmbătă însă, ne-au întâmpinat nori blânzi și soare. Pentru liceeni era victorie: „Dumnezeu ne-a răspuns.”

În incinta liceului, s-au scos toate scaunele și băncile ca să încapă oaspeții: rude, prieteni și mulți curioși veniți de aproape și de departe. Să fi fost, cu totul, vreo 500!

A fost cântec, mărturiile tinerilor și părinților, lacrimi și botez. Pentru mine, evenimentul a fost unul copleșitor. Recunosc că sunt vorbe mari. Dar nu sunt gratuite și mă veți înțelege îndată!

Să fi fost cu șapte ani în urmă, în 2014, când un prieten mi-a destăinuit intenția unor inițiatori de a înființa un liceu după toate regulile stabilite de Ellen White: cu carte, dar și cu activitate practică în natură.

„Eșec total!” i-am zis. „Ideea e măreață, dar lumea de azi e cu totul opacă la idealuri. Care dintre părinții de astăzi, fasonat de mentalitatea intelectualistă și competitivă, își va da copilul la un liceu în care odrasla să presteze muncile câmpului? Poate doi-trei visători?”

Inima a început să-mi bată în ziua când am auzit că proiectul fusese lansat. Apoi îmi bătea în sincope la știrea că un nucleu de profesori s-a decis să se retragă din alte proiecte, să se mute într-o clădire dintr-un loc aproape pustiu și, timp de nouă luni să se roage, să studieze și să-i dea o formă concretă visului. M-am mirat când am aflat că, pentru prima promoție – cea din 2017 – s-a adunat un număr suficient ca să dea viață liceului Integritas. Dar oare nu cumva acești 15 copii sunt tot ce poate storce poporul nostru? Mirarea a lăsat loc bucuriei când aveam să aflăm că pentru următoarea promoție, cea din 2018, s-au prezentat 18 adolescenți. Pe urmă, am căzut pe gânduri: „Nu cumva aici este chiar mâna lui Dumnezeu?”

În vara lui 2019, tocmai îmi încheiasem activitatea la Universitatea Adventus, când inițiatorul proiectului m-a căutat: „N-ai vrea să veniți să predați la liceu?” Flămând după tineret, am acceptat să activez, ca voluntar, la cursurile de „Comunicare”. Treptat, am putut urmări metamorfoza spirituală a celor mai mulți. La ore le-am descoperit profunzimea frământărilor. Le-am devenit un fel de prieten, iar unora chiar confesor. Așa am ajuns să înțeleg, în contextul înstrăinării adolescenților de biserică, cum se explică numărul celor 37 de botezuri în numai trei ani consecutivi. Nu era presiunea de grup, nici psihologia de masă. Ci Duhul lui Dumnezeu și un cadru special: Liceul Integritas.

Te interesează să cunoști dedesubturile aventurii acestui liceu? El s-a născut în mintea unui tânăr om de afaceri, frământat de întrebarea: „Ce aș putea face eu pentru biserică?” Și providența i-a trimis simultan, din trei direcții diferite, cartea *Madison, școala lui Dumnezeu*.

Asta e! și-a zis, o școală după planul lui Dumnezeu! Apoi a făcut socoteala: O școală cu toate anexele și întreținerea ei... hmmm, costă! Dar merită! Odată decizia luată, Dumnezeu l-a ajutat să cumpere 20 de hectare de teren într-un vârf de deal, la 7 kilometri de Târgu Mureș, loc pentru cămine, cantină, sală de sport, ateliere, blocul alimentar, apartamente pentru profesori, dar și spațiu generos pentru agricultură – ca mijloc de autoîntreținere. Până acum, „aventura” l-a costat câteva milioane de euro.

Ulterior s-a găsit și „umbrela” sub care liceul să poată fi acreditat, anume Asociația Adventistă

ISEI (Intersecting Scripture, Educators and Inspiration), sub tutela NCPSA (National Council for Private School Accreditation) din Statele Unite, care validează pe plan internațional creditele și examenul SAT – echivalent cu bacalaureatul românesc.

Dacă vizitezi campusul, te impresionează clădirile noi, apoi plantațiile de meri, coacăze negre, mure, zmeură, afine și cele 2 hectare de solarii cu castraveți, roșii, ardei, vinete etc. Însă aspectul cel mai atractiv al liceului este curriculumul școlar, alcătuit din programul academic împletit cu cel vocațional. Adică, pe lângă Biblie și disciplinele de cunoștințe generale (matematică, engleză, științe exacte și umaniste, comunicare, IT etc.), programa prevede activități practice. Pentru acestea s-au înființat „cluburi” în care liceenii învață diverse îndemânări și meserii: agricultură, horticultură, apicultură, construcții, tâmplărie, mecanică, croitorie, clase de gătit, remedii naturale și masaj, contabilitate, foto, producție media, sculptură... Și mai ales misiune. Până în pandemie, zilnic, câțiva elevi plecau în vizită la spitale, orfelinate, azile de bătrâni, colportaj și școli, unde prezentau seminare de sănătate. Partea frumoasă este că stafful profesoral participă cot la cot cu elevii în activitățile practice, servindu-le de model și prieten.

Corpul didactic numără 18 profesori din România, Statele Unite și Anglia. Mai sunt 12 instructori pentru activitățile vocaționale. În internatul propriu, liceul adăpostește 63 de elevi din România, Spania, Germania, Austria, Belgia și Anglia. O parte din cursuri se predau în limba engleză.

Poate că te interesează care este taxa lunară pentru un elev? Până anul acesta, a fost 750 lei pe lună. Începând cu anul școlar 2021–2022, va fi 1 000 lei pe lună. Taxa acoperă școlarizare, dar și cazarea și masa! Această sumă reprezintă doar 30% din cheltuielile lunare pe elev, restul fiind acoperit de bunătatea lui Dumnezeu, prin oamenii pe care i-a chemat să sacrifice și să slujească.

În sfârșit, luna trecută, prima promoție de 12 absolvenți au dat examenul SAT, echivalent cu bacalaureatul, la standardele americane. Ei bine: l-au luat cu toții! În plus, liceul a devenit singurul centru de testare SAT din România deschis duminică. Ca o încununare, de câteva zile, a sosit și comisia de evaluare ISEA, care a prelungit acreditarea liceului pe încă cinci ani!

Cei cinci inspecitori au fost de față, chiar în primul rând, la ceremonia botezului celor 16 tineri. La sfârșit, decanul de vârstă al comisiei a mărturisit cu emoție în glas: „Vreau să vă spun că botezul de astăzi a fost cel mai impresionant din toate la câte am participat eu în cei 34 de ani de profesorat.”

Ei, dacă o spune un american cu părul alb și cu palmares bogat, atunci înseamnă că la noi, în România, Duhul Sfânt lucrează! Slavă Lui! ■

**DUHUL SFÂNT
LUCREAZĂ!
LUCIAN
CRISTESCU**

**ASPECTUL CEL MAI
ATRACTIV AL LICEULUI
ESTE CURRICULUMUL
ȘCOLAR – PROGRAMUL
ACADEMIC ÎMPLETIT CU
CEL VOCAȚIONAL.**

Lucian Cristescu, pastor

IMPERIALISMUL MESIANIC (VII)

Până aici am trecut în revistă profețiile mesianice ale primului Testament, care uneori prevăd scene umilitoare, chiar și moartea lui Mesia (Isaia 53; Daniel 9:26), dar de cele mai multe ori descriu un Mesia politic, imperialist. Vom observa cum acest scenariu regal, justițiar și politico-religios este prezent și în mintea iudeilor din Noul Testament (NT).

Regele bine-vestit de Gabriel

Când îngerul Gabriel a salutat-o pe Maria, i-a vestit cu privire la Isus (Luca 1:32-33):

El va fi mare și va fi chemat Fiul Celui Preaînalt; și Domnul Dumnezeu îi va da tronul tatălui Său David. *Va împărăți peste casa lui Iacov în veci și Împărăția Lui nu va avea sfârșit.*

Este demn de remarcat faptul că Gabriel se referă la „tronul lui David” și la o „împărăție” vizibilă peste Israel. Mai mult, referirea la o veșnică împărăție, „care nu va avea sfârșit”, este o trimitere directă la împărăția davidică/mesianică a lui Dumnezeu.¹ Credem că îngerul a vestit ceea ce fusese autorizat să vestească. Probabil știa mai mult, dar nu i s-a dat spună decât atât: El va fi un Mesia exact așa cum Îl așteptați!

Dacă ar fi spus-o Petru sau Iuda, am fi zis că aceasta este prejudecata iudaică, pe care o învățaseră ei din copilărie. Dar greșeala ucenicilor nu era aceea că luaseră prea în serios profețiile mesianismului regalist (ar fi trebuit să le ignore?), ci pentru că s-au dovedit „lipsiți de judecată și reticenți când trebuiau să creadă *tot* ce scrisese-ră Profeții” (Luca 24:25). „Tot” – adică și ceea ce profețiseră Daniel și Isaia despre umilirea Lui, și ceea ce le repetase Isus iar și iar – nu doar 90% dintre previziunile care formau întreaga baterie de profeții mesianice; nu doar pe cele confortabile.

Anticipările Mariei, din Magnificat

La scurt timp după aceasta, ca răspuns la binecuvântarea inspirată a Elisabetei, viitoarea mamă a lui Mesia izbucnea în laude la adresa lui Dum-

nezeu, înălțând un adevărat psalm (Luca 1:46-55).² În versurile ei, Maria descria clar Împărăția mesianică drept un regim al dreptății social-economice. Observați în special versurile 52-55:

I-a răsturnat pe cei puternici de pe tronurile lor și i-a înălțat pe cei smeriți. Pe cei flămânzi i-a săturat de bunătați, și pe cei bogați i-a scos afară cu mâinile goale.

A venit în ajutorul robului Său Israel, căci Și-a adus aminte de îndurarea Sa, după cum promisese părinților noștri, lui Avraam și seminței lui în veac.

Efectele domniei lui Mesia sunt descrise aici la timpul trecut, ca în profețiile clasice, unde se folosește așa-numitul „perfect profetic”: viitorul fiind exprimat ca fiind deja realizat, în spiritul credinței și speranței care îl anticipează, îmbrățișând făgăduința ca pe un fapt (Marcu 11:24). Am putea spune că Maria era și ea influențată de mesianismul popular iudaic, care aștepta un Mesia regal și revoluționar. Dar nu cumva îngerul o încurajase astfel prin cuvintele lui? Și nu ar fi oare de dorit ca Mesia să facă puțină ordine în treburile politice, sociale și economice? Dumnezeu nu Și-a uitat niciodată promisiunile de a face dreptate nenorociților pământului și de a „lovi pe tirani cu toiagul cuvântului Lui” (Isaia 11:3-6; Psalmii 12:5). În zilele acelea, când jugul Romei apăsa atât de greu asupra popoarelor și asupra iudeilor, căroră Dumnezeu le promisese țara ca moștenire veșnică și le trimisese izbăvitori din timp în timp, judecători și regi, nu era deloc deplasată așteptarea Mariei. Dar ea mai are încă de așteptat.

Ce a profețit preotul Zaharia

Ca o continuare la cântarea Fecioarei, tatăl Botezătorului, al noului Ilie, a izbucnit de asemenea într-un psalm improvizat (Luca 1:67-79), înțelegând de la bun început că rolul fiului său va fi acela de a pava drumurile cu pocăință în vederea sosirii Marelui Împărat. Zaharia a început să binecuvânteze pe Dumnezeul lui Israel pentru că „a cercetat și a răscumpărat pe poporul Său”. Aceste expresii se referă de obicei la intervențiile

NU ERA OARE DE DORIT CA MESIA SĂ FACĂ PUȚINĂ ORDINE ÎN TREBURILE POLITICE, SOCIALE ȘI ECONOMICE? DUMNEZEU NU ȘI-A UITAT NICIODATĂ PROMISIUNILE DE A FACE DREPTATE NENOROCIȚILOR ȘI DE A „LOVI PE TIRANI CU TOIAGUL CUVÂNTULUI LUI”.

lui Dumnezeu în istoria lui Israel, cum ar fi eliberarea din Egipt și din Babilon (Exodul 4:31; 2 Samuel 7:23; Isaia 52:9), întoarcerea la prosperitate după un timp de foamete (Rut 1:6) și binecuvântarea vindecării fizice (Luca 7:16).

Zaharia Îl anunță pe Mesia prin imaginea tradițională a „cornului”, simbolul unei puteri regale (Luca 1:69). „Corn de mântuire” nu însemna altceva decât o putere regală izbăvitoare. Dacă în NT mântuirea se referă cu precădere la cele spirituale – izbăvirea de vină, puterea și urmările păcatului – în Psalmi și în Profeții are cel mai adesea sensul de victorie în război, izbăvire de dușmani, vindecare de boală, scăpare de robie și alte asemenea lucruri. Chiar expresia „mântuirea sufletului” se folosește de obicei cu sensul de „salvarea vieții”. Cuvintele lui Zaharia țin mai degrabă de imaginea tradițională a unui Mesia regal, așa cum de altfel și face trimitere la profeții pe care i-am menționat în articolele anterioare (Luca 1:70). Zaharia este foarte clar aici și vă rog să nu uitați că Luca ne spune că preotul a vorbit sub inspirația Duhului:

„...mântuire de vrăjmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc” (v. 71) „pentru ca izbăviți de vrăjmașii noștri să-I putem sluji fără teamă” (v. 74).

Dar Zaharia știa că este necesară și o mântuire mai profundă atunci când vorbea despre „cunoștința mântuirii, care stă în iertarea păcatelor” (v. 77) și când, împrumutând din cartea lui Maleahi imaginea Soarelui mesianic înaripat și vindecător, a aplicat-o și la păcătoșii care au atâta nevoie de vindecare și de a umbla pe „calea păcii” (v. 78-79). Omul acesta era un adevărat preot, care învățase să mijlocească pentru păcătoși. Iar Ioan Botezătorul a fost probabil singurul din generația lui care a înțeles că Mesia urma să moară ca jertfă de ispășire (Ioan 1:29,36).

Modelul iudaic și al ucenicilor lui Isus

Ne mai mirăm acum că ucenicii lui Isus așteptau împărăția lui Israel? Faptul că ei Îl recunoscuseră pe Isus din Nazaret ca „Mesia”/„Hristos”, adică „Unsul”, sau Alesul Domnului, este dovada clară că așteptarea lor nu diferea de a celorlalți evrei. Orice evreu știa că Mesia este Regele regilor, care urma să vină, ca să izbăvească pe Israel de dușmani și de toate relele și să domnească apoi peste toată lumea. Aceasta era așteptarea tuturor. Nu degeaba, Mesia se numește până astăzi Regele Uns (ebr. *Méleḵ Mašiah*; aram. *Malkā Māšīhā*).

Dar viziunea mesianică a iudeilor nu pare să fi fost unitară și bine definită. De-a lungul erei creștine, ei au așteptat cel puțin două personaje mesianice; un Mesia coborât din Iosif (Deuteronomul 33:17), care era destinat să moară³, și un Mesia coborât din David, care trebuia să domnească (Matei 21:15; 22:42). Chiar și Manuscrisele de la Qumran reflectă așteptarea a cel puțin doi mesia⁴, ceea ce înseamnă că această opinie era în circulație pe vremea lui Isus. Dar probabil era numai o versiune secundară, marginală.

Poporul de rând era derutat. Unii credeau că Mesia va veni inopinat, nimeni nu va ști de unde (Ioan 7:27). Știau că va veni din Betleemul Iudeei, din neamul lui David, dar Îl cunoșteau pe Isus ca fiind din Galileea (Ioan 7:41-42), o provincie lipsită de orice faimă. Se credea că în Galileea nu apăruse vreodată un profet, deși acolo apăruse cândva profetul Iona (Ioan 7:52; 2 Împărați 14:25; Iosua 19:13). Nazaretul însă nu se învrednicise nici măcar de faima cetății lui Iona; era un tângușor pierdut, cu populație necioplită, al cărui nume încă nu fusese marcat pe hartă. De acolo să vină Mesia?

Ucenicii lui Isus, la îndemnul lui Ioan Botezătorul și după ce au făcut cunoștință cu Maestrul lor, au rămas convinși că *Yēšua bar Yōsēf* (Isus fiul lui Iosif), tâmplarul din Nazaret, este mult așteptatul Mesia, adică Unsul (gr. *Christos*). Dar convingerea lor era întemeiată la început pe manifestări supraomenești, care puteau fi interpretate (Ioan 1:41-51; 3:2; 7:31; Luca 11:15). Isus a făcut însă nu doar miracole supraomenești, pe care le pot imita și spiritele din opoziție, ci a făcut multe fapte cu adevărat supranaturale, având și un mod unic de a învăța și de a-și face misiunea slujind tuturor: de la păcătosul disperat până la fariseul mândru.

Deosebirea dintre ucenicii lui Isus și ceilalți evrei nu stătea în înțelegerea rolului lui Mesia. Ucenicii, oameni relativ simpli (Faptele 4:13 *idiotai*, neșcoliți), au acceptat mai ușor un Mesia de „teapă” lor. Liderii religioși însă, chiar dacă la început L-au recunoscut ca învățător divin (profet), în cele din urmă L-au respins. Isus prea Se amesteca în viața omului și le răscolea sufletul, prea extremist pe de-o parte, prea liberal pe de altă parte. Nu spunea niciodată clar că El este Mesia; Se numea pe Sine Fiul omului, dar vorbea ca Unul „deopotrivă cu Dumnezeu”.

Ucenicii lui Isus, dimpotrivă, s-au lăsat muștrați de El fără să-L părească. Ei credeau că Isus nu va restabili curând împărăția lui Israel. Doar Iuda nu a înghițit muștrările, doar Iuda a înțeles mai devreme că Isus nu Se grăbea la domnie. De aceea s-a și supărat atât de tare pe El, încât a hotărât să-L vândă ca să-L silească să Se apere. Faptul că Isus, cel plin de putere supranaturală, S-a lăsat arestat, maltrat, judecat nedrept și crucificat (fără proteste) a fost complet neînțeles de ucenici. Petru, care încercase să-L apere, confuz și trist, a rămas în urmă, plin de teamă pentru propria siguranță.

De-a lungul anilor de ucenicie, cei doisprezece au avut convingerea că Isus Se va încorona la Ierusalim. Diavolul însuși era încântat de acest scenariu imperial (Matei 4:8-9; Luca 4:5-7). Orice vorbire a lui Isus despre „Împărăția lui Dumnezeu”, sau „Împărăția cerească”, era înțeleasă de ucenici ca fiind imperiul

EVANGHELIE
TANGIBILĂ
FLORIN
LAIU

mesianic mult așteptat. Ucenicii au căutat chiar să forțeze mâna lui Isus (Ioan 6:15). Învățăturile lui Isus însă păreau să sublinieze aspectul spiritual al împărăției, un fel de pregustare a cerului pe pământ (Matei 12:28)⁵, iar faza vizibilă a împărăției era lăsată pe mai târziu, fără o dată precisă, dar pentru aceeași generație.⁶

Isus S-a supus desăvârșit „ceasului” lui Dumnezeu.⁷ Iar planul Tatălui, deși descoperit în Scripturi, nu era descris de Profeti în mod sistematic. Isus știa că va avea soarta lui David după ce acesta fusese uns de Samuel: o viață permanent amenințată, urmărit din loc în loc. Înainte de coroana de stele, trebuia să vină coroana de spini. Dar iată că ceasul întunecat a trecut. Isus a înviat și, după câteva vizite și întâlniri, S-a înălțat la cer, lăsându-i pe ucenici cu amintirile și cu speranța împărăției. Chiar în ziua înălțării Lui, ucenicii îl întrebaseră: „În vremea aceasta ai de gând să restabilești împărăția lui Israel?” Isus le-a răspuns în armonie cu misiunea mondială pe care le-o dăduse: ei urmau să ducă până la capăt lucrarea Lui și numai după aceea urma să vină cu slavă împărăția Lui și sfârșitul împărăției lumii.⁸

La nivel popular, se crede că Isus Și-a afirmat public și clar identitatea și Și-a condiționat binefacerile de credința oamenilor în mesianitatea și divinitatea Lui. Dar realitatea este că Isus nu a afirmat niciodată public că El este Mesia (Hristos). A lăsat faptele să vorbească. A vorbit ca Dumnezeu, fără a Se afirma ca Dumnezeu.⁹ Isus nu Și-a făcut campanie, ci Și-a îndeplinit misiunea, începând cu ceea ce era mai urgent în ochii lui Dumnezeu. El era Mesia, dar până spre încheierea misiunii nu dorea să apară agitații pe această temă. Așa se explică faptul că Isus a poruncit „cu tărie” ucenicilor Lui să păstreze acest secret pentru ei: să nu spună nimănui că El era Mesia (Matei 16:20-21; Marcu 8:29-31; 9:9; Luca 9:20-22).

Aceasta era o măsură înțeleaptă, deoarece în acea fază incipientă și spirituală a Împărăției, Isus nu urma să domnească în lume, ci să pună temelile Împărăției în inimile oamenilor și în relațiile dintre ei, sacrificându-Se. De aceea, știind că El nu dorește publicitate politică, demonii o făceau cu ostentație (Luca 4:41), pentru a-i compromite misiunea (Luca 11:15). Mai mult, și lor le plăcea ideea ca Isus să accepte tronul, renunțând la „nebulina crucii”¹⁰.

Credința așteptată de Isus din partea oamenilor nu era în mod necesar credința că El este Mesia. El aștepta de la ei încredere în puterea și disponibilitatea lui Dumnezeu (Marcu 9:23-24; 11:23-23; Luca 17:15). De la ucenicii Lui aștepta mai mult (Ioan 14:1). Dar El a fost uimit și fericit să constate că unii au manifestat credință în El ca Mesia (Matei 9:27-29; 15:22), sau chiar ca Dumnezeu (Matei 8:8-13).

Încheiere

Încheiem acest comentariu despre modul în care Dumnezeu l-a educat pe poporul Său prin profeti și apoi prin Isus în ce privește mesianitatea. Am subliniat faptul că scenariul mesianic biblic este o viziune predominant imperială și că era absolut legitimă așteptarea evreilor contemporani cu Isus. Această constatare ar trebui să ne facă mai înțelegători cu așteptările „mesianice”

ale lumii, și în special ale poporului evreu, devaluându-le în același timp prioritățile Împărăției, condițiile Împărăției și apocalipsele Împărăției.

Creștinismul nu este doar o religie spirituală, iar speranța creștină nu este doar una spirituală, celestă, vapoasă. Evanghelia nu se încheie odată cu iertarea de păcate și cu presupusa sublimare a sinelui într-o altă dimensiune. Împărăția nu este doar ceva de sus în contrast cu cele de jos, ci este și ceva care ne întâmpină pe axa timpului, venind spre noi: un imperiu al luminii, vizibil și tangibil, material, care va coborî cândva de sus pe pământul acesta refăcut. Oamenii trebuie să știe bine acest lucru. Dar, ca și în cazul generației Exodului, ca și în cazul generației lui Isus, nu trebuie să uităm prioritățile. Uitarea noastră poate amâna Împărăția Lui. Primirea Duhului împlinește misiunea și grăbește a doua venire a lui Mesia. De aceea, vestirea aceasta mondială se numește „Evanghelia... Împărăției” (Matei 24:14). ■

Florin Lăiu este profesor de Biblie pensionar

¹ Vezi 2 Sam. 7:16; Ps. 45:6; 145:13; Is. 9:6; Dan. 2:44; 4:33; 6:26; 7:14,27.

² Versurile acestui psalm, care încep cu „Mărește [sufletul meu pe Domnul]”, în latină Magnificat [anima mea Dominum] au inspirat cantata superbă a lui Johann Sebastian Bach www.youtube.com/watch?v=zK9i1f3l-rU, precum și alte versiuni Magnificat, e.g. de Anton Bruckner www.youtube.com/watch?v=dqSY16eIFc, Kim André Arnesen www.youtube.com/watch?v=WJHVRvkGY4s.

³ David C. Mitchell, “Firstborn Shor and Rem: A Sacrificial Josephite Messiah in 1 Enoch 90.37-38 and Deuteronomy 33.17” in *Journal for the Study of the Pseudepigrapha* 15(3):211-228, May 2006. online; D. C. Mitchell, “Messiah Ben Joseph: A Sacrifice Of Atonement For Israel”. online.

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Messiah_ben_Joseph#Jewish_understanding

⁵ Aici este locul să spunem că afirmația lui Isus din Lc. 17:20-22 nu vorbește despre o împărăție interioară (în inimă) care neagă împărăția vizibilă, promisă de Dumnezeu, ci afirmă că acolo unde este Împăratul (Mesia), acolo este împărăția. Împărăția venise, dar oamenii lumești nu o vedeau, pentru că ea era cerească, și ei erau pământești.

⁶ Mat. 10:23; 16:27-28; 24:14,34-36; Marcu 9:1.

⁷ Ioan 2:4; 7:6; 12:23; 13:1; 16:21; 17:1.

⁸ Mat. 24:14; 25:31; 28:18-20; Faptele 1:6-8; 2 Pt 3:12.

⁹ Faptul că Mesia trebuia să fie om și Dumnezeu în același timp este evident din ambele testamente ale Bibliei (Is. 9:6; Ps. 45:7; Ioan 20:28; Rom. 9:5; Tit 2:13). Totuși, Isus nu S-a lăsat prins în capcanele iudeilor, cu afirmații categorice de tipul: „Eu sunt Dumnezeu!” El S-a apărat de acuzația de blasfemie, ca și cum n-ar fi fost Dumnezeu (Ioan 10:33-36), în loc de a cita afirmații biblice despre divinitatea lui Mesia. A fi „una cu Tatăl” sau „în Tatăl” sunt expresii care descriu mai degrabă o relație spirituală profundă și o reprezentare a caracterului, deși ele pot fi interpretate și în sens ontologic (Ioan 10:30-33; 14:9-10). Reacția iudeilor, de asemenea, trebuie interpretată ca o exagerare intenționată, pentru că aveau nevoie să-L facă pasibil de pedeapsă capitală.

¹⁰ Mat. 16:21-23; 27:40, 42; Marcu 8:31-33; 15:30-32; Luca 4:6-8.

ÎNTRE A VREA ȘI A FACE...

Una dintre cele mai arzătoare nevoi ale mișcării advente a fost și este mai ales acum disponibilitatea de a sluji. Încă de la începuturi putem găsi exemple de oameni care, chemați fiind, au șovăit până ce și-au pierdut curajul (de pildă, Hazen Foss, sau William Foy). Totuși, începuturile mișcării advente au fost caracterizate printr-un zel foarte necesar și azi pentru înaintarea lucrării.

Trecem printr-o perioadă în care în multe biserici și la alte niveluri de organizare au avut loc alegeri pentru îndeplinirea unor slujbe. Provocarea a fost și rămâne: „Pe cine să trimitem, cine va merge?” În următoarele rânduri vom trece în revistă câteva exemple din Scriptură de aleși, trimiși, care au avut o atitudine și o experiență din care putem învăța.

FAC CE VREAU! Se căuta cineva pentru misiune externă într-unul din orașele cele mai bine cotate din acea vreme: Ninive. Exista un popor căruia i s-a încredințat Cuvântul divin și care a fost chemat să fie lumină pentru restul lumii: „Te pun să fii Lumina neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului” (Isaia 49:6). Studiau Cuvântul, aveau în fața ochilor ca mărturie sistemul ceremonial, deci nu erau necunosători. Se va găsi oare cineva care să meargă?

„Cuvântul Domnului a vorbit lui Iona, fiul lui Amitai...” (Iona 1:1). Numele profetului – porumbel – în sine era un *omen*: mesagerul păcii, ca pe timpul lui Noe. Era pe vremea lui Ieroboam al II-lea (2 Împărați 14:23-28), o vreme de pace și prosperitate. Iar acum? Domnul cheamă! Teoretic nu poți spune „nu”, cel puțin intelectul este convins de acest lucru, dar firea umană de multe ori complică procesul. Iona se scoală și fuge (Iona 1:2). Nu refuză slujba, doar face ceea ce dorește. El își alege destinația. Din moment ce i s-a încredințat un mesaj personalizat pentru Ninive, odată cu schimbarea destinației și mesajul trebuia schimbat. Adică mă duc unde vreau, fac ce vreau – nimeni nu mă poate acuza că nu slujesc. Fac lucrarea lui Dumnezeu cum doresc, cu mesajul pe care îl aleg, în locul pe care îl aleg, în slujba după care râvnesc.

Dumnezeu l-a lăsat să „fugă”, apoi a schimbat circumstanțele: în pânțele peștelui cel mare nu a mai putut alege destinația, a avut de ales doar să accepte sau nu chemarea, acolo unde Dumnezeu avea nevoie de el.

Zelul de a face ceva pentru Dumnezeu acolo unde cred eu că îmi este locul și așa cum îmi imaginez eu că este mai bine este de fapt o jertfă a eului. Dumnezeu prețuiește mai mult ascultarea decât jertfele. Suntem chemați să slujim nu cum dorim, ci cum dorește El; nu unde dorim, ci unde dorește El!

Fă ce vrei! Când Moise l-a lovit pe egiptean, probabil se gândea că face primul pas către eliberarea poporului¹, dar de fapt a devenit un criminal dat în urmărire generală. Pleacă din țară și petrece patruzeci de ani având una dintre îndeletnicirile cele mai disprețuite de egipteni – foștii săi compatrioți: îngrijirea oilor.

Într-o zi însă și el primește chemarea: să scoată poporul din Egipt, dar de data aceasta nu cum vrea el, ci cum vrea Dumnezeu. Pe muntele Horeb, lângă rugul aprins, între el și Dumnezeu pornește o adevărată negociere, în care Moise își prezintă cele mai bune argumente împotriva chemării sale: sunt neînsemnat, nu am un nume! Ce să le spun, cine m-a trimis? Și dacă nu mă vor crede? Nu știu nici măcar să predic... (Exodul 3:11,13; 4:1,10). De câte ori se aud aceste argumente, când printr-un comitet de propuneri Dumnezeu îl cheamă pe unul sau pe altul: sunt alții mai mari, să nu creadă că râvnesc la poziții, nu am autoritate, nu știu să vorbesc, singur nu pot...

Dumnezeu, cu dragoste, dar și cu hotărâre, demontează toate argumentele, unele prin fapte, altele prin cuvinte, îi dă și un „director asistent” în persoana lui Aron, iar când Moise rămâne descoperit, își dă pe față adevăratul motiv: „Trimite pe cine vei vrea să trimiți!” (Exodul 4:13). Adică pe oricine, numai pe mine nu!

Dumnezeu l-a ales și, după primul nivel din școala caracterului, a trecut la nivelul doi: exodul. De multe ori, cei chemați în slujbe au nevoie de slujire pentru dezvoltarea caracterului: să-i rabde pe alții, să poarte poveri, să devină mai organizați, mai ordonați, mai aproape de Dumnezeu.

Sunt și astăzi oameni care îi spun lui Dumnezeu: cheamă pe cine vrei, fă ce vrei! Ar trebui să-și aducă aminte că Dumnezeu este Acela care îi cheamă, chemarea Lui le conferă autoritate. Dumnezeu confirmă chemarea lor prin diferite metode și le dă tot ce au nevoie pentru a duce la bun sfârșit lucrarea. Îi învață până și să predice. Dumnezeu face ce vrea în sensul bun al expresiei, dar dorește să facă acest lucru cu tine!

Fac ce vrei! Isaia este considerat un exemplu de disponibilitate totală. „Iată-mă, trimite-mă!” spune el (Isaia 6:8), dând exemplu multor persoane de atunci încoace. Chemarea lui a avut loc într-o perioadă dificilă din viața Israelului. Ozia murise (Isaia 1:1, în aprox. 740–739 î.Hr.) și Israelul se îndrepta spre catastrofa finală, înfrângerea și captivitatea, care a venit în 722 î.Hr. Criza politică și moral-spirituală era vizibilă la tot pasul.

**FĂRĂ
REZERVE
LASZLO
ZOLTAN**

¹ Ellen G. White: *Patriarhi și profeți*, p. 246, în orig.

Chiar dacă acest tânăr a dat un răspuns foarte optimist, aparent grăbit, nici chemarea lui nu a decurs lin. A avut și el anumite argumente: „Nu sunt potrivit din punct de vedere spiritual, nu am caracterul potrivit!” Argument greu de combătut, însă Dumnezeu a avut soluție: l-a curățit și l-a îmbrăcat în dreptatea Sa, o experiență similară cu cea a preotului Iosua (Zaharia 3:1-5). Și alții au avut asemenea simțăminte, de exemplu profetul Daniel (Daniel 9:8-11), pe care Dumnezeu apoi l-a încurajat cu o descoperire măreață al harului Său manifestat pe o perioadă de 490 de ani (Daniel 9:24-27).

Dumnezeu cunoaște inima oamenilor și, dacă există cea mai mică disponibilitate pentru a sluji, atunci neajunsurile caracterului nu ne vor împiedica, pentru că El ne poate curăți, ne poate schimba și ne poate re-crea (2 Corinteni 5:17). Doar să ne așezăm în mâinile Sale!

Cine este vasul ales? O întrebare dificilă pentru cei chemați să găsească slujbași, dar și pentru cei care, datorită circumstanțelor, capacităților proprii sau altor factori, simt că au potențial și pot fi nominalizați. Altfel spus: oare sunt eu vasul ales?

Pentru Ilie, Ahab și poporul din vremea aceea, întrebarea nu era deloc grea. Dacă cineva se roagă și vine seceta, apoi se roagă și vine ploaia, dacă aduce foc din cer și până și împăratul și armata lui, chiar considerându-l dușman, îi poartă respect, atunci sigur este un vas ales. Totuși și în viața lui Ilie au apărut niște incertitudini: „Am rămas singur și nici eu nu mai am mult” (1 Împărați 19:10,14). Va lăsa oare Dumnezeu ca acest vas să fie spart?

Dumnezeu îi dă un răspuns care pe mulți i-ar tulbura. Parcă ar fi un testament scris de Dumnezeu pe numele lui Ilie. Este trimis să ungă doi împărați și apoi un proroc în locul său! (1 Împărați 19:16). Dacă am fi întrebați pe cine am propune în locul nostru, puțini am scăpa fără să roșim, pentru că suntem ispițiți să privim lucrurile din perspectiva limitată a existenței noastre. Dumnezeu însă privește lucrurile din altă perspectivă. Lucrarea Sa a început înainte ca Ilie să se fi născut și va continua și după ce el nu va mai fi. Tot așa și Daniel a trebuit să accepte că dimensiunile lucrării lui Dumnezeu depășesc limitele umane: el va trece la odihnă, iar lucrarea va merge înainte (Daniel 12:13). La fel și Ilie a înțeles că mandatul său a ajuns la capăt. Atunci încă nu știa nimic despre carul de foc. Ioan Botezătorul, de asemenea, a trecut prin experiența aceasta, dar pentru el nu a venit carul cu foc.

Un alt exemplu demn de urmat din Scriptură este al ucenicului din Damasc, Anania, pe care Domnul îl trimite la „vasul pe care l-a ales” (Faptele 9:15). Se putea gândi: *De ce să mă duc la el? Doar nu sunt eu vasul ales?* Însă, conform relatării inspirate, în mintea lui nu s-au născut asemenea gânduri. El era un ucenic cu o viață exemplară în Damasc (Faptele 22:12), iar Dumnezeu avea nevoie de un alt vas ales pentru o altă lucrare, într-un alt teritoriu. Anania s-a dus și, asemenea lui Ilie, a „uns” un alt vas.

Dumnezeu cheamă oamenii pentru o anumită perioadă, într-o anumită slujbă, într-un anumit teritoriu, în sens geografic sau organizațional. Relocarea sau schimbarea cuiva – indiferent de împrejurări – nu înseamnă că cineva nu mai este vasul lui Dumnezeu. El ne-a creat și el ne formează până ce Îl vom reflecta pe

Isus Hristos în caracterul nostru (Ieremia 18:6). Lutul nu are voie să spună: „Ce faci?” (Isaia 45:9).

Oamenii sunt vase alcătuite de Dumnezeu, formate și transformate de El cu scopul final de a deveni după chipul și asemănarea Sa. Însărcinările vremelnice au menirea de a sluji la înaintarea lucrării lui Dumnezeu și la perfecționarea caracterului nostru.

Imaginea de ansamblu. Toate slujbele au dificultățile și provocările lor, toate cer sacrificiu și disponibilitate. Unora le este greu să le accepte, altora să renunțe la ele. Tot ceea ce facem însă face parte dintr-o imagine mult mai largă, pe care nu totdeauna o putem cuprinde, cum nici Iov nu a cunoscut și nu a înțeles toate dimensiunile evenimentelor din care făceau parte și suferințele sale.

Exemplul ultim al chemării și suferințelor aferente, toate așezate într-o perspectivă mai largă, este misiunea Domnului Isus Hristos. Planul a fost stabilit mai înainte, apoi îndeplinit pe pământ și apoi în ceruri (Filipeni 2:5-11). Ceea ce este încurajator și în același timp revelator pentru noi este modul în care Isus Hristos, în timpul umblării Sale pe pământ, a înțeles această perspectivă. În psalmul mesianic (Psalmii 40:7,8) citim că Mesia știa exact ce scrie în cărți despre El, ca apoi să vină și să îndeplinească voia Tatălui, având ca obiectiv principal voința Tatălui. Astfel, Domnul Isus Și-a înțeles misiunea în această perspectivă (Ioan 4:34; Luca 24:44). Știa că ea are un început și un sfârșit și că se încadrează într-un plan care avea etape și înainte, și după lucrarea Sa. Și-a acceptat misiunea cu toate durerile și suferințele ei.

Cine va merge? Dumnezeu are nevoie de oameni. El dorește să ne folosească pe fiecare în locul și timpul potrivit, ca să ne ofere privilegiul de a contribui la lucrarea Sa și să folosească experiența slujirii pentru a ne desăvârși caracterul.

Cea mai bună alegere este acceptarea chemării oriunde. Avem neajunsuri, abilități limitate, uneori modeste, caractere cu defecte, experiență limitată, credibilitate uneori contestată de oameni, dar Dumnezeu poate suplini orice neajuns în dreptul nostru, ca să ducem la bun sfârșit o mare lucrare acolo unde ne cheamă.

Lucrarea noastră – din punctul de vedere al lui Dumnezeu – este importantă, de aceea să răspundem fără șovăială. Fiecare dintre noi este chemat în diferite locuri, fiecare are o menire pe care o vom descoperi atunci când acceptăm voința lui Dumnezeu și o înfăptuim: Fă ce vrei! Fă cu mine ce dorești – cu mine! Cele mai mari realizări ale noastre vor fi cele la care Dumnezeu ne cheamă. ■

PENTRU CĂ MIRELE ZĂBOVEA

Povestirea e mai aproape de mentalitatea orientală decât explicația conceptual-teoretică, specifică Occidentului. Majoritatea vorbirilor Domnului Hristos sunt rostite prin intermediul parabolilor. În limba greacă, *parabola*: *para* + *bole* înseamnă „a arunca din partea, de la”, „comparație”, „simbol”. Așadar, adevărul este „aruncat” prin intermediul unei povestiri spre inimile ascultătorilor. Adevărul – ca o poveste de viață. Adevărul rostit de și despre Marele Povestitor.

Sociologii au ajuns la concluzia că mentalitatea se schimbă cel mai greu. Bazați pe studii biblice despre generația pustiei, aceștia apreciază că mentalitatea se schimbă o dată la patruzeci de ani. Pocăința, în greacă *metanoia* (*meta* + *noia* = dincolo de + gânduri, „la izvoarele gândirii”) înseamnă tocmai „răzgândirea”, „schimbarea gândului”, „căință”, în timp „schimbarea mentalității”. Nu tot ce înseamnă mentalitate culturală trebuie schimbat.

Mentalitatea și cultura orientale sunt destul de diferite de cele occidentale, uneori chiar diametral opuse. Chiar și lingvistic. Spre exemplu, în limba gruzină, „mama” înseamnă „tata” și viceversa. Am aflat cu mare mirare în timp ce mă aflam la amvonul Bisericii Adventiste din Onești împreună cu pastorul Grigol, din Georgia/Gruzia. A folosit acest cuvânt de cel puțin trei ori în rugăciunea de final – „mama” cu referire la „Tatăl nostru”. O străfulgerare mi-a cuprins inima și mintea. Abia acum înțelegeam unde este mama din Parabola fiului risipitor (Luca 15). Avem pe tată, pe fii, dar unde este mama? Din ce album de familie lipsește mama? Nu știu dacă v-ați pus vreodată această întrebare. Nu sunt convins dacă Rembrandt știa acest amănunt lingvistic, însă surprinde magistral realitatea în capodopera „Întoarcerea fiului risipitor”. Ultimul detaliu al creației lui Rembrandt este coroana simbolurilor picturii, o încununare a mesajului transmis de mișcătoarea imagine. Priviți mâinile ce cuprind umerii istovitului fiu: ele nu seamănă una cu cealaltă, de parcă l-ar îmbrățișa două personaje. Da, asta a și vrut să sugereze autorul: mâna mai robusă, viguroasă, aparține Tatălui, iar cealaltă, mai

fină, delicată – mamei. Oamenii au nevoie de siguranța și autoritatea paternității, dar și de bunătatea și de dragostea jertfitoare a mamei. Tatăl nostru din ceruri este și cea mai duioasă Mamă.

Scrierea ebraică este de la dreapta la stânga. Dacă vrei să găsești cartea Genezei în Tora, trebuie să o cauți unde este Apocalipsa în Biblia noastră. Mai mult, orientarea spațio-temporală la greci *versus* evrei este antagonică. În timp ce pentru un evreu și pentru un creștin biblic timpul este liniar, începând la creație și terminându-se cu noua creație, odată cu revenirea lui Isus, pentru un grec timpul este ciclic, deci se tot repetă la nesfârșit. În fața unui european stă viitorul, în timp ce în spate este trecutul, pe care îl lasă în urmă. Exact invers este pentru un evreu. În față are trecutul, pentru că îl știe, este măsurabil, palpabil și trebuie să învețe din el ca să nu se repete. În spate este viitorul, pentru că nu îl vede, nu îl știe, cel mult îl poate anticipa sau profetiza. În această suită de mentalități colective diferite, adăugăm și textul din Mica 6:8: „Ți s-a arătat, omule, ce este bine! Și ce alta cere Domnul de la tine decât să faci dreptate, să iubești mila și să umbli smerit cu Dumnezeul tău?” În general, construcția logică a unui european începe cu una sau mai multe cauze care generează unul sau mai multe efecte. După cum spunem noi – „de la cauză la efect”. În construcțiile ebraice uneori poate fi invers, de la efect la cauză. În Mica 6:8, cauza trebuie căutată unde avem efectul. Versetul începe cu un efect și se termină cu o cauză. „Să faci dreptate” este efectul. Cauza este „să umbli smerit cu Dumnezeu”. Cauza cauzelor. Izvorul izvoarelor.

„Să faci dreptate” pare o cauză extraordinară și de multe ori se potrivește ca o mânășă firii noastre pământești. Întotdeauna va trebui să fie un efect al umblării smerite cu Dumnezeu și al iubirii milei în persoana aproapelui nostru. Dacă umbli smerit cu Dumnezeu și Îl iubești pe El și pe aproapele, abia atunci poți să faci și dreptate. Altfel, dreptatea noastră milimetrică nu va ajuta

**ASTEPTÂND
PREGATIȚI
DANIEL
NIȚULESCU**

**ÎN TOTDEAUNA VA
TREBUI SĂ FIE UN
EFFECT AL UMBLĂ-
RII SMERITE CU
DUMNEZEU ȘI AL
IUBIRII MILEI ÎN
PERSONA APROA-
PELUI NOSTRU:
ABIA ATUNCI
POȚI SĂ FACI ȘI
DREPTATE.**

pe nimeni să treacă de la moarte la viață. Va fi o dreptate acidă. O dreptate care va ucide sufletul oamenilor fără dragostea turnată de Duhul în inimile noastre. O dragoste care va pătrunde fiecare fibră a vieții noastre dacă vom umbla smeriți cu Dumnezeu nostru.

În cultura noastră, de fiecare dată când are loc sărbătoarea unei nunți, este așteptată mireasa. Matei 25:5 ne spune că în Orient mirele întârzie: „Fiindcă mirele zăbovea...” Vă invit să refacem cadrul nupțial al parabolei. Cele zece fecioare sunt zece domnișoare de onoare. Pe lângă rolul de a înveseli și a ilumina banchetul, se aștepta ca ele să deschidă balul pentru miri și invitații lor, interpretând în noapte tradiționalul dans al focului. Când se lasă seara, tinerele fete își iau lămpile și pleacă să aștepte cortegiul care trebuie să iasă din casa miresei. Acolo, în stradă, vor trebui să aștepte ca mirele să încheie formalitățile obișnuite și să poată în sfârșit să-și ducă viitoarea soție, urmat de cortegiul care îi va însoți, la locul unde are loc sărbătoarea. Acum este momentul în care ni se prezintă grupul de tinere, pregătite pentru nuntă, dansând între timp cu torțele lor. Fetele s-au gătit, coafându-se, îmbrăcându-se și parfumându-se toată după-amiaza, iar acum strălucesc în cele mai bune ținute ale lor. Cinci dintre ele ies din casă fără nimic altceva decât torțele lor, pentru a fi mai ușoare în această ocazie excepțională în care se pot distra. Celelalte cinci, pe lângă lămpi,

și-au luat cu ele și sticlețe cu ulei. Să pleci la nuntă cu un recipient cu ulei de rezervă nu este nici prea elegant, nici prea comod, dar ele, prevăzătoare, știu ce fac. Dacă vor fi situații neprevăzute?

În Palestina, nunțile erau un eveniment de mai mare rezonanță decât sunt astăzi în Occident. De obicei durau câteva zile și includeau festivități și ritualuri centrate pe momentele dinaintea întâlnirii mirilor. În ce privește aparenta întârziere a mirelui, era ceva obișnuit în mediul acela. O oarecare întârziere era normală, pentru că trebuiau să se încheie negocierile matrimoniale cu familia miresei. Aproape întotdeauna avea loc o tocmeală cu privire la detaliile zestre, la suma care trebuia plătită în cazul dizolvării căsătoriei; în fine, o serie de negocieri care nu însemnau cumpărarea femeii, dar care în multe cazuri funcționau într-un mod asemănător. Grăbirea acestui proces de către mire sau familia miresei ar fi fost interpretată nefavorabil. Dacă părinții fetei nu negociau, era ca și cum ar fi zis: „Tot ce dorim este să o iei cu orice preț.” Și aceasta ar fi făcut ca ea să-și piardă valoarea în ochii tuturor. De aceea, cu cât mirele era mai hotărât, cu atât trebuia să negocieze mai mult. Perseverența lui însemna pasiune pentru ea: „A trebuit să lupt pentru ea patru ore! Și încă mai voiau o cămilă și două capre!”¹ În Zambia lui 2018, am aflat că atunci când un pastor este hirotonit, pentru că are o familie mai numeroasă, frații îi aduc daruri din turme. Cel

care are posibilități îi aduce: o capră, un măgar, o oaie etc. Negocierea „valorii” miresei putea dura până dincolo de miezul nopții, uneori chiar spre straja dimineții. Cântarea cântărilor 5:2-3 ne descrie motivele răzgândirii miresei: „Deschide-mi, porumbițo! Căci capul îmi este plin de rouă...” „Mi-am scos haina, cum să mă îmbrac iarăși. Mi-am spălat picioarele. Cum să le murdăresc iarăși?” Mireasa îl așteptase până dincolo de crucea nopții. Mirele vine spre zori, când se revarsă roua, moment în care mireasa îl refuză.

Este timpul să schimbăm registrul actualizând mesajul în contextul timpului și al lumii noastre. Dacă nu am avea suportul Inspirației, cum am înțelege gestul aparent nonșalant, dezinvolt al fecioarelor care au rezervă de ulei și le trimit pe cele în nevoie să cumpere din piață în miezul nopții? Să strici ritualurile pregătite din timp, acum când iese mireasa, să pui sub semnul întrebării

nunta celei mai bune prietene din cauza egoismului? „Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă, ci mai bine duceți-vă la cei ce vând untdelemn și cumpărați-vă” (Matei 25:9). Existau piețe (agora) sau supermarketuri deschise non-stop în vremea aceea? La prima vedere pare un gest care denotă egoismul. Nu suntem învățați să oferim celui ce cere și să deschidem celui care bate? Toamna trecută am pășit pe urmele încărcate de istorie ale celor șapte biserici din Apocalipsa. La Sardes, lângă Gimnaziu, se află rămășițele celui mai mare templu evreiesc din diaspora, străjuit de via Susa, drumul care ducea din Sardes în capitala Persiei. Tangențială acestui drum se află piața cu multe magazine. În camera de jos era magazinul, la etaj era un fel de mansardă unde dormeau peste noapte comercianții. Acesta este motivul pentru care „fecioarele neînțelepte” au îndrăznit să îi deranjeze pe vânzători noaptea. Cu rugăminți mieroase și cu un bacșis în plus îndrăzneau să-i strice negustorului somnul dulce.

Unde este Mirele ceresc astăzi? De ce întârzie aparent atât de mult? Mirele Isus luptă pentru noi cu viața și cu sângele Său în sanctuarul ceresc. Atunci când va rosti din nou: „S-a sfârșit!”, va putea spune cu toată puterea: „Am făcut tot ce am putut să-l salvez. Mi-am dat viața pentru el și pentru ea. Am mijlocit cu lacrimi și cu preț de sânge ca să fie salvat.”

Cei simbolizați prin fecioarele nechibzuite nu sunt ipocriți. Ei au considerație față de adevăr, l-au apărât și l-au susținut. Unii ca aceștia se simt atrași către cei care cred adevărul, dar nu s-au supus cu totul lucrării Duhului Sfânt. Ei n-au căzut pe Stânca, Isus Hristos, și n-au lăsat ca firea lor cea veche să fie sfărâmată. Cei reprezentați prin fecioarele neînțelepte au fost mulțumiți cu o lucrare superficială. Ei nu cunosc pe Dumnezeu. N-au studiat caracterul Lui, n-au avut comunicări cu El, deci ei nu cunosc, nu știu cum să se încreadă în El, cum să privească la El și să trăiască. Slujirea lor înaintea lui Dumnezeu degenerază în formalism. Caracterul nu este transferabil. Nimeni nu poate crede pentru altul. Nimeni nu poate primi Duhul pentru altul, nimeni nu poate împărți caracterul său cu un altul, pentru că el, caracterul, este un rod al lucrării Duhului Sfânt². „Privind la mine, nu știu vreodată cum aș putea fi mântuit. Privind la Hristos, nu știu cum aș putea fi vreodată pierdut”, spunea Martin Luther. Lucrarea noastră este să privim la Hristos.

În doar un an și trei luni, lumea s-a schimbat foarte mult. Un posibil război bacteriologic a generat războiul informațional (fake-news-ul) și,

cel mai grav, războiul psihologic. Lumea este din ce în ce mai panicată și devastată. Oamenii parcă își dau sufletul de groază (Luca 21:26). Această schimbare bruscă a lumii poate fi descrisă de un eveniment petrecut în luna august a anului trecut. O frumoasă nuntă avea loc în portul din Beirut. Un cuplu de miri își jurau dragoste și credință pe țărmul mării. Fotografii surprindea cele mai frumoase ipostaze ale iubirii. Cele mai candidе zâmbete și săruturi. Era ziua vieții lor. O zi care avea să se preschimbe din lumină în întuneric într-o clipită. Dintr-o lume stabilă, într-una care îți fuge de sub picioare. În timp ce fotografii surprindea culorile dragostei celor doi, au explodat infernal 2 750 de tone de nitrați de amoniu. Această deflagrație a schimbat total frumoasa nuntă. De la extaz la agonie. Instantaneele fotografiei surprind magistral aceste diferențe catastrofale. Din doi miri frumoși și fericiți devin doi miri înspăimântați de moarte, care aleargă disperăți după adăpost, în timp ce suflul exploziei aruncă în aer geamuri, etaje, clădiri, în timp ce bucăți de cărămidă zboară în toate direcțiile. Lumea s-a schimbat aproape fundamental în anul care s-a scurs de la „deflagrația” COVID-19.

Istoria imnului 503: „Sculați căci Domnul vine” a fost inspirată de mesajul marelui predicator Dudley Tyng, intitulat: „Fiți gata pentru Isus. Sculați căci Domnul vine”, ținut în fața unei audiențe de 5 000 de persoane în Philadelphia. Oamenii erau foarte încântați de învierea adusă de cuvintele predicatorului. După ce a terminat un studiu biblic într-o casă, pastorul a aruncat o privire în hambar, unde era un utilaj pentru decojit cereale, la care trăgea un catâr. Apropiindu-se prea mult de animal, haina pastorului s-a agățat de utilaj și, numaidecât, mâna i-a fost prinsă și mutilată groaznic. Chirurgii au încercat cu disperare să-l salveze, recurgând la trei amputații, dar totul a fost zadarnic. Câteva ore mai târziu, iubitul predicator avea să se stingă din viață. Cei care au asistat la moartea sa au povestit că acesta a fost pe deplin conștient până în ultima clipă, repetând întruna: „Sculați căci Domnul vine! Fiți gata pentru Isus!” ■

**CARACTERUL
NOSTRU NU ESTE
TRANSFERABIL.
NIMENI NU POATE
CREDE PENTRU
ALTUL. NIMENI
NU POATE PRIMI
DUHUL PENTRU
ALTUL, NIMENI NU
POATE ÎMPĂRȚI
CARACTERUL SĂU
CU UN ALTUL,
PENTRU CĂ EL,
CARACTERUL,
ESTE UN ROD AL
LUCRĂRII DUHULUI
SĂU SFÂNT. LUCRAREA
NOASTRĂ
ESTE SĂ PRIVIM
LA STĂRUIȚĂ LA
HRISTOS.**

¹ Roberto Badenas, *Povestitorul de parabole* (Pantelimon: Viață și Sănătate, 2017), 242–245.

² Ellen White, *Parabolele Domnului Isus*, 411.2, <https://m.egwwritings.org/ro/book/2673.1811#1811>.

ADEVĂRUL PREZENT AL EDUCAȚIEI ADVENTISTE (IV)

Unitate, părtășie și continuitate versus divizare, individualism și secvențialitate

În ultimul timp se discută tot mai mult despre conceptul de *Team Building*, ethosul de grup și nevoia de a avea continuitate în proiecte sau activități. Această situație a apărut și ca un rezultat al faptului că omenirea n-a fost niciodată mai divizată sub presiunea individualismului narcisist, a dezinteresului față de semenii și a fragmentării vieții în ipostaze independente de trecut sau de viitor. Confrunțați cu această realitate este firesc să ne întrebăm care este vina educației că s-a ajuns în această situație sau rolul ei pentru a produce o schimbare în bine? Dar, pentru a oferi soluția pe care o propune Sfânta Scriptură, credem că este mai important să vedem care este contribuția educației adventiste la formarea unor oameni care doresc și luptă pentru o unitate ce trece dincolo de experiența de viață și duce spre veșnicia promisă de Dumnezeu.

Educație pentru unitate

Educația, ca proces de formare personală profesională și spirituală, stabilește și determină relațiile sociale din orice comunitate umană. Iar pentru că unitatea își are originea în Dumnezeu și este reprezentată prin Sfânta Treime, nu poate lipsi din experiența educațională. Creștinismul este întemeiat pe adevărul că, prin El, Unul, „au fost făcute toate lucrurile” (Coloseni 1:16) și El este Cel care va face „toate lucrurile noi” (Apocalipsa 21:5), El care este una cu Tatăl (Ioan 10:30), El, prin care Dumnezeu a împăcat „totul cu Sine” (Coloseni 1:20), El, care „a surpat zidul” despărțirii (Efeseni 2:14) ca să ne unească și s-a rugat „ca toți să fim una” după modelul divin (Ioan 17:21). Această idee a celui „Unul” este prezentă în toate culturile și a fost promovată de filozofie încă de la începuturile ei, iar acum este activată și de relațiile dintre microcosmos și macrocosmos pe care știința le descoperă.

Ellen G. White ne încurajează „să luptăm pentru unitate...”¹ Deși ea susține că întotdeauna există o urgență pentru realizarea unității, aceasta nu trebuie să se facă plătind prețul uniformității: „Acum trebuie să ne unim. [...] Dar să ne amintim că unitatea creștină nu înseamnă anularea identității unei persoane și înlocuirea ei cu identitatea altei persoane și nici nu înseamnă că mintea cuiva trebuie controlată și condusă de mintea altcuiva. [...] Dumnezeu cere ca fiecare om să rămână liber și să urmeze îndrumările Cuvântului.”² În plus, ea argumentează că această „cultură a unității” poate fi realizată prin educație atunci când copiilor și tinerilor le sunt predate lecții prețioase despre unitate. „Este de cea mai mare importanță ca tinerii să înțeleagă că poporul lui Dumnezeu trebuie să fie unit ca unul singur; căci această unitate îi ține pe oameni lângă Dumnezeu prin legăturile de aur ale

iubirii și așază asupra fiecăruia datoria de a lucra pentru semenii săi.”³ De aceea, „unitatea” este un principiu care trebuie să facă parte din lucrarea pe care o fac instituțiile adventiste de educație.

Unitatea biblică există numai prin părtășie

Dintotdeauna, relația autentică stabilită între maestru și ucenic a avut ceva mai mult decât o simplă conexiune funcțională dată de contextul educațional. Modelul educațional promovat de Domnul Hristos în relație cu ucenicii săi a inclus și această preocupare de a păstra o părtășie constantă cu cei doisprezece apostoli și chiar o relație oarecum privilegiată cu o grupă mică din care făceau parte Petru, Iacov și Ioan. Cele mai importante lecții și cele mai profunde experiențe pedagogice au fost mijlocite de ethosul părtășiei (vezi Cina cea de Taină) ca rezultat al dragostei care a făcut posibilă întruparea și jertfa supremă. Domnul Isus Hristos este modelul deplin al profesorului care vine spre elevii sau studenții săi și le oferă o dragoste sacrificială la care ei nu pot să răspundă decât cu dragoste, pentru a realiza părtășia care ajută la fixarea informațiilor, dar mai ales la transmiterea valorilor (1 Ioan 4:19).

Unitate și părtășie prin continuitate

Un rezultat firesc al preocupării pentru unitate prin părtășie este dorința de continuitate pentru a se păstra această stare de bine dată de coeziunea părților și pentru că noutatea Revelației vine în continuitate. Continuitatea principiilor promovate de educația adventistă se fundamentează pe adevărul biblic prin care este garantată permanența, pentru că Isus Hristos este „Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul” (Apocalipsa 1:8), Cel care „inițiază și desăvârșește credința” (Evrei 12:2 NTR), „același ieri și azi și în veci” (Evrei 13:8), Cel care ne-a promis că va fi cu noi „până la sfârșitul veacului” (Matei 28:20).

Preocuparea pe care Avraam a arătat-o pentru continuitate în educația spirituală (Geneza 18:19) a fost unul dintre motivele pentru care a fost ales să fie „părintele credincioșilor” (Romani 4:11).

Prin urmare, în educația adventistă, continuitatea nu reprezintă o caracteristică, ci este însăși esența ei pentru că face trimitere la un proces proiectat și organizat în cadrul „marelui plan de mântuire” din care fac parte toți cei care au continuat să rămână credincioși indiferent de circumstanțe sau de timpul în care au trăit (Evrei 11:13). De aceea, la finalizarea studiilor, absolvenții instituțiilor adventiste de educație nu pleacă fiecare pe drumul lui pentru a-și găsi „calea proprie în viață”, ci, potrivit cu darurile primite prin Duhul Sfânt și a misiunii încredințate de Dumnezeu fiecăruia dintre ei, continuă drumul experienței credinței pe care au trecut toți cei dinainte și pe care vor trece toți cei care vor alege să creadă până la revenirea Domnului Isus Hristos, Marele Învățător.

Divizarea, individualismul și secvențialitatea – eșecul educației

Paradoxal, deși există o preocupare constantă pentru lucrul în echipă, unitatea pare să nu mai fie la modă în timpul nostru, când diferențele au devenit valori în sine pentru că sunt considerate versiuni personale ale binelui, ale dreptului și ale interesului pe care le poate revendica fiecare individ. Apartenența la un grup organizat este privită cu suspiciune, în cel mai fericit caz, sau poate fi chiar blamată ca fiind o dovadă a acceptării „mentalității de turmă”. În societățile care au trecut printr-un regim dictatorial, apelul la unitate este considerat o formă manipulativă de uniformizare și totalitarism. Peste tot predomină entuziasmul individualismului, prin care se încearcă să se pună în valoare singularitatea în opoziție directă (uneori și violentă) cu „interesele de grup” sau „bunul comun”.⁴

Fiind un analist și vizionar „profetic” al modului în care vor arăta societățile după pierderea preocupării pentru divin, Alexis de Tocqueville a explicat că unitatea este imposibil de realizat atunci când „oamenii nu mai sunt legați între ei prin idei, ci doar prin interese și am putea spune că opiniile umane nu mai formează decât un fel de praf intelectual, pretutindeni stârnit, fără a putea fi adunat și potolit.”⁵ Prin urmare, nu este greu să înțelegem că atunci când tot ce contează este numai evaluarea (opinia) personală, pe de-o parte se creează o convingere de atotsuficiență, iar pe de altă parte apare un sentiment de dispreț față de semen. Într-un astfel de context, tot ceea ce contează este interesul personal, dispare orice dispoziție de a face vreun efort sau vreun sacrificiu pentru armonie socială și părtașie, totul fiind imprevizibil, fără predictibilitate și fără

continuitate, rămânând la bunul plac al individului. De aceea, nu este greu să înțelegem de ce există atât de multă divizare în societatea actuală și violență în școli, de ce a devenit prioritară afirmarea individului prin gândire deziderativă (*wishful thinking*) și este tot mai greu ca profesorii și elevii să poată stabili relații de calitate și, nu în ultimul rând, de ce există atât de multă discontinuitate în planurile și strategiile didactice. De regulă, secvențialitatea inoportună a strategiilor pedagogice este dată atât de schimbările rapide care au loc în societate, un alt fenomen contemporan generat de alterarea structurilor sociale prin pierderea relației cu Dumnezeu, cât și de incompetență sau alte interese personale dintre care le putem aminti pe cele politice, economice sau religioase.⁶

Biblia a spus foarte clar că dezvoltarea armonioasă a fiecărei persoane nu poate să aibă loc decât în cadrul unei comunități sociale (Efeseni 4:16), iar Ellen G. White a avertizat că „puterea se află în unitate, dar dezbinările produc slăbiciune și înfrângere”⁷. Unitatea, părtașia și continuitatea în experiența spirituală sunt condiții ca Duhul Sfânt să fie revărsat pentru ca biserica rămășiței să-și împlinească misiunea, iar pentru realizarea acestei comunități umane unite, educația adventistă își are rolul ei de a susține, a promova și a dezvolta „cultura unității” într-o lume a divizării, a individualismului, care este fragmentată de secvențialitate. ■

¹ Ellen G. White, *Minte caracter și personalitate*, vol. 2, p. 559, (ediția electronică).

² *Ibid.*, p. 708.

³ Ellen G. White, *Principiile fundamentale ale educației creștine*, p. 479, (ediția electronică).

⁴ „Valul individualismului”, ne spune Marcel Gauchet, „început din anii '70 ai secolului al XX-lea, nu a lăsat intactă nicio instituție a modernității. El a scos viața societăților noastre din epoca mobilizărilor și participării; a antrenat o reorientare antropologică.” Marcel Gauchet, *Ieșirea din religie*, București, Humanitas, 2006, pp. 78–79. Vezi și Anca Manolescu, *Stilul religiei în modernitatea târzie*, București, Polirom, 2011, pp. 126–141.

⁵ Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*, vol. 2, (traducerea Claudia Dumitriu), București, Humanitas, 1995, 13.

⁶ Din 1989 până în prezent, la Ministerul Educației din România au fost numiți 23 de miniștri.

⁷ Ellen G. White, *Minte caracter și personalitate*, vol. 1, p. 265, (ediția electronică).

Emanuel Sălăgean, pastor, șef birou comunicare și relații publice, Universitatea Adventus

**DEZVOLTARE
ARMONIOASĂ
EMANUEL
SĂLĂGEAN**

**UNITATEA ESTE
IMPOSIBIL DE REALIZAT
ATUNCI CÂND
OAMENII NU MAI SUNT
LEGAȚI PRIN IDEI,
CI DOAR PRIN
INTERESE.**

ADRA – UN AGENT AL SCHIMBĂRII, UN INSTRUMENT AL HARULUI ȘI AL PROVIDENȚEI

Schimbarea ca necesitate a vieții

În limba chineză, cuvântul „schimbare” este format din două ideograme: prima înseamnă criză, iar cealaltă, oportunitate. Această imagine îmi vine în minte ori de câte ori aflu despre implicarea ADRA în prima linie a evenimentelor care provoacă turbulențe în viața unei țări sau a unei comunități, ori de câte ori o situație de criză este abordată ca o oportunitate de a oferi ajutor, de a reface, de a schimba în bine ceea ce intemperiiile naturii sau nesăbuiința omului a condus la rău.

Așadar, proiectele prin care ADRA se implică în viața celor aflați în nevoie înseamnă nu doar o alinare, o atenuare a situației nefavorabile prin care trece un om sau un grup de oameni, ci o angajare fermă în transformarea condițiilor și în eliminarea cauzelor generatoare de disconfort. „Schimbarea lucrurilor clătinate, adică a lucrurilor făcute, este făcută tocmai ca să rămână lucrurile care nu se clatină”¹, spune apostolul Pavel. Acele lucruri ieșite din mâna lui Dumnezeu, despre care raportul creațiunii ne spune „că erau foarte bune”².

La prima vedere, încercarea de a reface potențialul de dezvoltare al oamenilor, după milenii de influență nefastă a păcatului, pare o acțiune fără prea mari șanse de succes. Și totuși... Cine a privit în ochii unui copil fericit că poate să meargă din nou la școală, cine a observat cum se instalează liniștea sufletească în sufletul unei femei abuzate și afectate de violența domestică, cine a apreciat mulțumirea și bucuria cu care un antreprenor își construiește mica lui afacere, pentru bunăstarea familiei și a celor din jur, numai acela poate înțelege că, așa cum remarcă antropologul american Margaret Mead, „doar câțiva oameni cărora le pasă pot schimba lumea”.

O schimbare de mentalitate

„Înainte de a vindeca pe cineva, întreabă-l dacă este pregătit să renunțe la ceea ce l-a îmbolnăvit”, spunea Hippocrate, vestitul medic al Antichității. Este o maximă care se poate aplica și în efortul de vindecare a bolilor societății.

E drept că „schimbarea modului de gândire necesită un efort hotărât al voinței. Totuși, această schimbare este posibilă”³. Și, în acest context, un rol semnificativ îl are educația. „Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea”, afirma cunoscutul militant pentru drepturile populației de culoare, Nelson Mandela.

Acesta este motivul pentru care, chiar și proiectele având drept obiectiv dezvoltarea economică au un pronunțat caracter educativ. Astfel, fără a eluda obiectivul prioritar al stimulării competențelor antreprenoriale, numeroase activități din cuprinsul proiectelor „Start la antreprenoriat” și „Up to start” sunt de natură formativă.

Cursurile organizate în cadrul programului de formare antreprenorială, stagiile de practică în unități cu profil de activitate asemănător viitoarelor afaceri, acțiunile de consiliere, consultanță, mentorat în domenii esențiale pentru conducătorii noilor firme și chiar sprijinirea implementării planurilor de afaceri selectate în cadrul proiectului au, laolaltă, rolul de a contribui la instruirea celor doritori să-și ia destinul profesional în propriile mâini.

O schimbare sub cârmuirea Providenței

„Votați schimbarea!” era, pe la mijlocul anilor '90, un cunoscut slogan electoral. Oamenii au apreciat promisiunea implicită și au votat în consecință. Și, într-adevăr, a avut loc o importantă schimbare în spectrul politic al vremii: s-au

schimbat structura parlamentară, componența cabinetului de miniștri, conducătorii principalelor instituții, programele de dezvoltare, strategiile și multe alte aspecte ale guvernării.

Deziluzia unui segment însemnat de populație a fost generată de faptul că mai toate schimbările menționate nu se reflectau și în viața de zi cu zi a majorității cetățenilor. Așa că, la următoarele alegeri, s-a mai încercat varianta: „Votați schimbarea în bine!”, după care sloganul a fost abandonat din lipsă de credibilitate.

Pentru cititorul avizat al Scripturii, evenimentele menționate n-au făcut decât să confirme adevărul cuvintelor psalmistului: „Dacă nu zidește Domnul o casă, degeaba lucrează cei ce o zidesc; dacă nu păzește Domnul o cetate, degeaba veghează cei ce o păzește.”⁴

În acest sens, trebuie înțeles scopul declarat al ADRA, acela de a sluji umanității astfel încât toți să conviețuiască așa cum Dumnezeu a plănuț. Motiv pentru care ea acționează *ca un catalizator* pentru schimbare, inspirând, angajând și împuternicind oamenii să depună eforturi împreună pentru a depăși sărăcia și nedreptatea și pentru a gestiona riscurile și impactul dezastrelor.

Ați citit bine: ca un catalizator al schimbării. Necesitatea schimbării, sensul acesteia, direcțiile de acțiune și obiectivele ne sunt date de marele Arhitect al universului. Noi suntem doar schela, acea „construcție auxiliară provizorie, servind ca suport muncitorilor care lucrează”⁵. Prin ea însăși, schela nu contribuie la frumusețea construcției; este chiar un obiect inestetic. De aceea, la finalul lucrărilor, schela se demontează, iar pe frontispiciul clădirii se fixează o placă având menirea de a ne reaminti numele arhitectului.

A Lui să fie lauda pentru tot ceea ce, prin puterea Sa, ne-a îngăduit să înfăptuim! ■

**CATALIZATOR
EFICIENT
DAN
CONSTANTINESCU**

NECESITATEA SCHIMBĂRII, SENSUL ACESTEIA, DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ȘI OBIECTIVELE NE SUNT DATE DE MARELE ARHITECT AL UNIVERSULUI. TREBUIE ÎNȚELES CĂ SCOPUL DECLARAT AL ADRA ESTE ACELA DE A SLUJI UMANITĂȚII ASTFEL ÎNCÂT TOȚI SĂ CONVIEȚUIASCĂ AȘA CUM DUMNEZEU A PLĂNUIT.

¹ Evrei 12:27.

² Geneza 1:31.

³ E.G. White, *Minte, caracter și personalitate*, vol. 2, p. 459.

⁴ Psalmii 127:1.

⁵ DEX, 1998.

Dan Constantinescu,
doctor în economie, licențiat în teologie

OGLINDĂ ȘI REALITATE

Leviticul este cartea în care planul mântuirii, care-L are în centru pe Hristos, e prefigurat în mod minunat și desăvârșit. Leviticul era manualul de lucru al tuturor preoților și leviților. Hristos e prezent în toată cartea, care e preistoria Lui. Leviticul Noului Testament este Epistola către evrei. Prima carte este expunerea, cealaltă este interpretarea apostolică.

Numele „Domnul”, în această formă sau la genitivul-dativul său (Domnului), apare în cartea Leviticul, traducerea de Dumitru Cornilescu, de 328 de ori, după o numărătoare exigentă pe care am făcut-o în fiecare dintre cele 27 de capitole, în mod repetat, dus și întors. Este traducerea mai multor termeni ebraici, dar mai ales a termenului IHVH, vocalizat Iahve, sau Iehova.

Cine este Cel ce poartă acest nume? Când i S-a descoperit Domnul în rugul aprins la Muntele lui Dumnezeu, Horeb (vezi Exodul 3:1-31 și 4:1-17), Moise a cerut o explicație: „Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel și le voi spune: «Dumnezeul părinților voștri m-a trimis la voi» și mă vor întreba: «Care este numele Lui?», ce le voi răspunde?” (Exodul 3:13). Dumnezeu i-a dat acest

răspuns: „Eu sunt Cel ce sunt” (v. 14). „Și a adăugat: «Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: Cel ce Se numește «Eu sunt» m-a trimis la voi” (v. 14).

„Dumnezeu i-a mai zis lui Moise: «Așa să le vorbești copiilor lui Israel: „Domnul, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov, m-a trimis la voi.” Acesta este numele Meu pentru veșnicie, acesta este numele Meu din neam în neam»” (v. 15).

Hristos Și-a asumat acest nume când discuta cu iudeii împotriviitori care au exclamat mirați: „«N-ai nici cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam!»” Isus le-a zis: «Adevărat, adevărat vă spun că, mai înainte ca să se nască Avraam, sunt Eu»” (Ioan 8:57,58). Observați că nu a zis „Eu am fost”, ci „sunt Eu”, adică „Eu sunt”, aceeași expresie ca în Exodul 3:14.

În acest context, Spiritul Profetic spune: „Cu demnitate solemnă, Isus a răspuns: «Adevărat, adevărat vă spun că, înainte de a fi fost Avraam, EU SUNT.» Liniștea s-a așternut peste vasta adunare. Numele lui Dumnezeu, dat lui Moise ca să exprime ideea prezenței eterne, fusese pretins ca fiind al Lui Însuși de acest Rabin galileean. El Se anunțase a fi Cel existent prin Sine, Cel care fusese făgăduit lui Israel, «a cărui obârșie se suie până în vremuri străvechi, până în zilele veșniciei» (Mica 5:2)” (*Hristos, Lumina lumii*, pp. 469-470).

Așadar, Domnul/Iehova/Hristos apare de 328 de ori în toată cartea Leviticul, nelipsind din niciun capitol. Sunt frecvente propozițiile: „Domnul a vorbit”, „Eu sunt Domnul”.

De multe ori apare expresia „de un miros plăcut Domnului”, cu referire la jertfe. „Mirosul” acela nu era un efect olfactiv atrăgător al sângelui jertfelor, ci ideea este că Domnul aprecia ascultarea, credința, respectarea de către poporul Său a instrucțiunilor date. Așa a zis apostolul Pavel despre jertfa Mântuitorului: „Trăiți în dragoste, după cum și Hristos ne-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru noi, ca un prinos și ca o jertfă de bun miros lui Dumnezeu” (Efeseni 5:2). Domnul Hristos era bucurios când Se vedea în acel sistem pe Sine și jertfa Lui mântuitoare.

În capitolele 8 și 9 din Leviticul este vorba despre ungerea lui Aaron pentru funcția de mare-preot și a fiilor lui ca preoți. Mântuitorul a fost uns la botez prin coborârea Duhului Sfânt asupra Sa, ca împlinire a profeției din Daniel 9:25: „Să știi dar și să înțelegi că, de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Unsul (Mesia), la Cărmuitorul, vor trece șapte săptămâni, apoi ... șaizeci și două de săptămâni.” După aceste 69 de săptămâni profetice, adică 483 de ani de la 457 înainte de era creștină, a avut loc botezul Mântuitorului, în toamna anului 27.

„De îndată ce a fost botezat, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea cerurile s-au deschis și L-a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se în chip de porumbel și venind peste El” (Matei 3:16). La experiența aceasta s-a referit peste câțiva ani apostolul Petru: „... cum Dumnezeu L-a uns cu Duhul Sfânt și cu putere pe Isus din Nazaret...” (Faptele 10:38). Dar chiar Domnul Isus a amintit evenimentul acela: „Duhul Domnului este peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia” (Luca 4:18). Ungere pentru lucrarea Sa pe pământ până la răstignire, înviere, înălțare la cer.

Ungerea Fiului lui Dumnezeu ca antitip al ungerii preoților în Leviticul a avut însă loc după înălțarea Sa la cer: „Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare-Preot care S-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al locului preasfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul” (Evrei 8:1,2). Dumnezeu-Tatăl I-a declarat: „Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec” (Evrei 7:17). De asemenea: Hristos „a fost făcut „Mare-Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec” (Evrei 6:20).

La sfârșitul capitolului 9 din Leviticul este arătată experiența pe care au avut-o marele-preot și preoții după ungerea lor și aducerea jertfelor corespunzătoare: „Aaron și-a ridicat mâinile spre popor și l-a binecuvântat. Apoi, după ce a adus jertfa de ispășire, arderea-de-tot și jertfa de mulțumire, s-a pogorât. Moise și Aaron au intrat în cortul întâlnirii. Când au ieșit din el, au binecuvântat poporul. Și slava Domnului s-a arătat întregului popor. Un foc a ieșit dinaintea Domnului și a mistuit pe altar arderea-de-tot și grăsimile. Tot poporul a văzut lucrul acesta; au scos strigăte de bucurie și s-au aruncat cu fața la pământ” (v. 22-24).

Slava Domnului s-a arătat întregului popor. O slavă vizibilă, impresionantă, copleșitoare. Poporul a strigat de bucurie și s-a aruncat cu fața

la pământ. La începutul misiunii sale profetice, Isaia a scris aceste cuvinte: „În anul morții împăratului Ozia, L-am văzut pe Domnul (IHVH/Iehova) șezând pe un scaun de domnie foarte înalt și poalele mantiei Lui umpleau templul” (Isaia 6:1). Evanghelistul Ioan a scris despre viziunea aceasta a lui Isaia zicând: „Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El” (Ioan 12:41). Isaia a văzut slava Mântuitorului; el a scris mult despre Cel făgăduit, mai ales despre suferințele Sale, în capitolul 53.

Apostolul Petru a scris despre viziunile profeților cu privire la Hristos în felul acesta: „Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate” (1 Petru 1:11). În original, corespondentele cuvintelor „slava de care aveau să fie urmate” sunt: *τὰς μετὰ ταῦτα δόξας* (*tas meta tauta doxas*), adică nu „slava”, ci „slăvile”. Patimile lui Hristos au fost urmate de o mulțime de slăvi sau glorii, de fapt interminabile, pe care le vom vedea, prin harul Său, în veșnicie, în Împărăția Sa.

Trăim în timpul când Marele nostru Preot face curățirea sanctuarului ceresc, adică judecata de cercetare a poporului Său. Această lucrare are loc o dată pentru totdeauna. Deciziile luate în cadrul ei sunt irevocabile.

Așa cum poporului Israel de pe timpuri i se cerea să se smerească, tot astfel copiii lui Dumnezeu din aceste zile ale sfârșitului, când în ceruri se hotărăște destinul veșnic al fiecărui credincios, așa cum el însuși, de fapt, l-a hotărât, trebuie să se smerească cu adevărat. Mândria sub orice formă trebuie părăsită pentru totdeauna. Refuzul de a se smeri se va termina cu pieirea.

E bine să luăm aminte la cuvintele spuse de Domnul lui Solomon și să le facem parte fundamentală din experiența noastră de credință: „Dacă poporul Meu, peste care este chemat numele Meu, se va smeri, se va ruga și va căuta fața Mea și se va abate de la căile lui rele, îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul și-i voi tămădui țara” (2 Cronici 7:14).

O, Doamne, condu-ne pe toți la această experiență vitală! Amin! ■

**TIMPUL
JUDECATII
ȘTEFAN
RADU**

**COPILII LUI DUMNEZEU
DIN ACESTE ZILE ALE
SFÂRȘITULUI, CÂND ÎN
CERURI SE HOTĂRĂȘTE
DESTINUL VEȘNIC AL
FIECĂRUI CREDINCIOS,
AȘA CUM EL ÎNSUȘI,
DE FAPT, L-A HOTĂRĂT,
TREBUIE SĂ SE SME-
REASCĂ CU ADEVĂRAT.**

Ștefan Radu, pastor pensionar, doctor în teologie

„NU FI PREA NEPRIHĂNIT!”

Multă vreme nu am înțeles acest îndemn din Eclesiastul 7:16. Știm că există o limită pentru toate, însă chiar și pentru neprihănire? Da, cu siguranță că da!

Mai puțin decât neprihănit înseamnă păcătos sau, altfel spus, pleavă, care poate fi luată de orice vânt; iar mai mult decât neprihănit înseamnă să fii un bob mai finuț, mai elevat, care crește pe lângă grâu și, deși seamănă cu boabele de grâu, nu este grâu. Dacă ești găsit prea ușor, ca pleava, te va lua orice adiere de vânt. Dar dacă ești prea neprihănit, de fapt neghină și nu-ți dai seama, o să cazi din ciur. Când vorbim de cernere, sau de zguduire, să nu ne gândim la cernerea făinii, ci la cernerea boabelor! Ideea este ca în urma zguduirii să rămâi în ciur; aceasta este „rămășița” credincioasă până la sfârșit.

Vrăjmașul știe că pentru cei credincioși, ispita de a face o nelegiuire poate să nu fie foarte eficientă, dar ispita de a fi mai neprihănit decât ceilalți este irezistibilă. Așa se face că întâlnim pe câte cineva care gândește sau chiar spune despre sine că a ajuns să fie sfânt, să trăiască fără păcat. Observați vă rog că toți preținșii reformatori de ieri și de azi predică o teologie păcatocentrică, nu una hristocentrică. Chemarea lor la sfințenie nu este una curată, ci împletită cu critici la adresa conducerii și cu pescuire de adepți, urmărind, discret, interese neortodoxe.

Cât de dureros este să vezi că unii din frații noștri sunt atât de influențabili, încât se grupează unii în jurul lui Apolo, alții în jurul lui Chifa (1 Corinteni 1:12) și, drept urmare, devin criticoși, pierd bucuria și dorința de părtășie cu frații, și apoi refuză să mai fie activi în biserică. Otrava falsei neprihăniri a fost inoculată și și-a făcut efectul.

Da, Apolo mânuiește cu dibăcie anumite părți din Biblie, dar mai ales din *Mărturii*, cu o vorbire atrăgătoare. Dar ceea ce este în spatele acestei vorbiri formidabile este un exemplu care vorbește discret, dar sigur: eu refuz să lucrez în unitate cu biserica, așa că vă chem și pe voi să veniți afară, să nu mai fiți în unitate cu ceilalți. Rezultatul este dezbinarea. Acești propovăduitori care predică foarte mult din *Mărturii*, tocmai ei uită, sau se fac că uită ce spun chiar *Mărturiile*:

„Dumnezeu are pe pământ o comunitate care e formată din aleșii Săi, care țin poruncile Sale. El nu conduce indivizi rășăriți la întâmplare, unul ici, altul colo, ci El conduce un popor.” — *Mărturii către predicatori*, 61. {BR 116.4}

„Au fost mereu indivizi cu gândire independentă, care au pretins că au dreptate, că Dumnezeu i-a învățat, le-a impresionat mintea și i-a călăuzit într-un mod deosebit. Fiecare are o teorie a lui, perspective proprii deosebite și fiecare declară că vederile lui sunt în concordanță cu Cuvântul lui Dumnezeu. Fiecare are o credință și o teorie diferită și, cu toate acestea, fiecare pretinde că

are o lumină deosebită de la Dumnezeu. Aceștia se îndepărtează de corpul bisericii și sunt fiecare în sine o biserică separată. Nu pot avea toți dreptate, deși toți susțin că sunt conduși de Domnul. Cuvântul inspirației nu este da și nu, ci „da și amin în Hristos Isus.” {3M 428.2}

De multe ori m-am întrebat: De ce oare acești oameni, care critică tot ce se face în biserică și spun că biserica este așa de decăzută, nu vor să-și facă biserica lor? Este de fapt un comportament tipic de parazitare când știi sigur că nu te poți hrăni altfel decât cu sângele corpului-gazdă. De aceea, pentru ei este mai lesne să cheme pe cei din biserică la neprihănire decât pe cei din afară, care sunt mai greu de convinși să ofere daruri și zecimi pentru o ne-biserică.

Da, biserica nu este perfectă. Nici nu a fost și nici nu va fi vreodată. Totuși este biserica lui Dumnezeu, „așa slabă și plină de defecte”¹ cum este. Citatul acesta din *Mărturii* nu trebuie să fie nicidecum o încurajare la slăbiciune și defecte în cadrul bisericii. Regretabile sunt acele situații care apar uneori și aduc blam asupra bisericii. Dar dacă îți pasă și iubești această biserică, vei „plânge între tindă și altar” (Ioel 2:17) și te vei lupta să rămâi un factor pozitiv, influențând spre bine, și nu te vei trage deoparte, acuzând.

Adevărații reformatori nu se poziționează în afara bisericii, arătând cu degetul spre aceasta, ci aidoma lui Daniel, se consideră parte integrantă a poporului. Era Daniel un păcătos? A păcătuit Daniel cu ceva împotriva lui Dumnezeu? Nu, și totuși el spune: „Noi am păcătuit...” (Daniel 9:15). Dar acești preținși reformatori, cărora le place să se considere asemenea prorocilor din vechime, nu

spun „noi am păcătuit”, ci „ei”, adică pastorii, conducerea bisericii și marea parte a membrilor ei.

Dacă vă copleșește gândul că într-adevăr biserica este într-o stare decăzută, nu vă trageți pe margine, ci faceți corp comun cu ceilalți, discutați cu pastorii și comitetele, rugați-vă împreună și căutați soluția! Nu lăsați ca un spirit de nemulțumire și dezbinare să vă influențeze! Și cel mai important este să te întrebi dacă nu cumva chiar tu ești în acea stare încropită pe care o arată Martorul credincios! Biserica este o sumă de eu și tu. Dacă tu devii fierbinte mai întâi prin relația ta mai strânsă cu El, vei încălzi și comunitatea.

Se spune că starea încropită a bisericii din prezent este din cauza faptului că nu a primit nicio dată solia de la Minneapolis – 1888 și că ar trebui o mărturisire și o pocăință colectivă, ca și cum „părinții au mâncat aguridă și copiii li s-au sterpezit dinții” (Ieremia 31:29). În contextul acesta, al istoriei bisericii din trecut, se induce discreditarea bisericii de astăzi, rezultatul fiind același: dezbinarea. Am întâlnit oameni care s-au dedicat studiului așa-zisei „Solii a îngerului al treilea” și al altor „solii” timp de câte 8-10 ore zilnic, săptămâni și ani și, neglijându-și familia și datoriile zilnice, au ajuns în pragul divorțului. Ce solie este aceasta și ce lumină poate să-ți întunece atât de mult judecata? Unii înțeleg că solia îngerului al treilea, solia de la Minneapolis, este tot ce au spus și au scris Jones și Waggoner² și că biserica noastră ar trebui să editeze, să tipărească și să predice lucrările lor. Ei spun că dacă biserica nu face acest lucru, înseamnă că nu a primit „solia” și refuză și astăzi s-o primească.

Noi știm că Biblia este lumina cea mare, iar *Mărturiile* sunt o lumină mai mică ce conduce către Lumina cea mare. Dar acum ni se recomandă scrierile lui Jones și Waggoner ca fiind o lumină și mai mare, care merită un studiu și mai aprofundat decât studiul Bibliei. Citiți-le și vedeți! Cercețați-le, pentru că biserica nu are nimic împotriva lor! Nu veți găsi nimic care să fie în contradicție cu Biblia sau cu *Mărturiile* E.G. White. Dar nici nu veți descoperi în ele ceva atât de extraordinar încât să ajungem să spunem că liderii noștri le ascund de popor. Când cineva studiază altceva mai mult decât Biblia, este o problemă. Când cineva învață pe de rost paragrafe, idei, concepte etc. și ajunge să gândească în tipare preluate din acești autori, este vorba pur și simplu de idolatrie și fanatism.

Iată ce spune însuși A.T. Jones: „Așadar, ce altceva avem de predicat lumii decât pe Hristos? Ce avem de care să fim dependenți, în afară de

Hristos? Atunci, ce altceva este solia îngerului al treilea, dacă nu Hristos? Hristos, puterea lui Dumnezeu, bogăția de nepătruns a lui Dumnezeu, Hristos, neprihănirea lui Dumnezeu, viața lui Dumnezeu; Hristos este Dumnezeu! Aceasta este solia pe care o avem de dat lumii!” (A.T. Jones, Predica nr 7 din 1893, p. 88). „Așa că lucrul cu care începe și singurul lucru dintre toate, care cuprinde toate aceste trei solii, este Evanghelia veșnică” (Idem, p. 89).

După spusele lui Jones, solia îngerului al treilea, solia de la Minneapolis, nu este altceva decât Hristos și Evanghelia. Nu a primit-o biserica și nu îl predică pe Hristos? Atunci de unde vine acuzația aceasta că biserica nu a primit și nu predică solia? Dacă solia nu este Hristos și nu este Evanghelia, atunci noi nu avem nevoie de ea, indiferent ce spun unii și alții. Hristos a spus că El este Lumina și că cine vine la El nu va umbla în întuneric. Aceasta este de fapt Lumina îngerului care va umple cu slava lui tot pământul, și nimic altceva sau altcineva!

În final, iubiți frați, „să nu vă lăsați clătinați așa de repede în mintea voastră și să nu vă tulburați de vreun duh, nici de vreo vorbă, nici de vreo epistolă” (2 Tesaloniceni 2:2) care ne îndeamnă la dezbinare!

Cu ajutorul lui Dumnezeu, rezistați ispitelor care vă trag spre nelegiuire și rezistați și acestei tentații de a fi prea neprihăniți! Rugați-vă pentru cei care se cred sfinți, pentru cei care pretind a fi reformatorii poporului, deși nu au nicio chemare în direcția aceasta, pentru că au și ei nevoie să fie iubiți și sprijiniți în luptele lor sufletești!

„Toți cei ce lucrează pentru Hristos trebuie să lupte pentru unitate. Suntem copiii aceleiași familii și avem un singur Tată ceresc. Să nu îmbrăcăm hainele răutății, cultivând îndoieli și neîncredere în frații noștri. Să nu culegem spinii și pălămida care rănesc sufletul, ci să adunăm trandafiri, crini și garoafe, răspândind parfumul plăcut în cuvintele și faptele noastre.” {MP 502.3}

„Indiferent de calitățile pe care ar putea să le aibă, nimeni nu poate fi un soldat bun dacă acționează independent. El poate să facă binele din când în când, dar, cel mai adesea, rezultatul este de mică valoare, iar sfârșitul dovedește că s-a făcut mai mult rău decât bine. Cei care acționează independent fac paradă de activitatea lor, atrag atenția, strălucesc cu putere, iar apoi dispar. Toți trebuie să lucreze în aceeași direcție pentru a îndeplini un serviciu eficient în folosul lucrării.” (...) {SA3 9.4} ■

¹ Ellen G. White, Letter 279, 1904 (1 august 1904). Publicat în *Selected Messages* 2:396; M.P. 523,7.

² Despre Alonso Trevier Jones și Ellet Joseph Waggoner, Ellen White a spus că sunt solii lui Dumnezeu care au adus la Minneapolis, în 1888, o solie de la Dumnezeu.

Benoni Catană a lucrat peste 20 de ani în cadrul Conferinței Moldova ca instructor de muzică și responsabil Sola Scriptura.

**BINECUVÂNTAREA
UNITĂȚII
BENONI
CATANĂ**

**TOȚI CEI CE LUCREAZĂ
PENTRU HRISTOS TREBUIE
SĂ LUPTE PENTRU UNITATE.
NOI TOȚI SUNTEM COPIII
ACELEIAȘI FAMILII ȘI AVEM
UN SINGUR TATĂ CERESC.**

SF. PARASCHEVA SAU SF. VINERI? (II)

Sfânta era privită cu mare considerație și în Rusia. „Sf. Parsceva, între ruși, era numită Pyatnutza (de la *pyat* – „cinci”), adică a cincea zi a săptămânii. Asemănarea dintre limba rusă și bulgară arată că foloseau același nume pentru Paraschieva, indicând spre ziua de vineri. Parravicini afirmă că „potrivit tradiției a primit apelativul de „Piatnica” (vineri)¹. Biserica dedicată ei era numită Pyatniki și în multe localități rurale din Rusia, și în special în Ucraina, era un respect mare pentru ziua de vineri, fiind considerată nelucrătoare. „În anul 1580, patriarhul Constantinopolului a trimis o circulară episcopului lituanienilor, în care interzicea sărbătorirea zilei de vineri la fel ca duminica; în ciuda documentului, între anii 1590 și 1598 au continuat să respecte și vinerea”². De ce așa de mare dragoste pentru această zi? Nu avea nimic special, doar că au moștenit o veche tradiție păgână în care ziua era respectată. „Cât privește ziua de vineri în Rusia, spune Clermont, este știut faptul că această zi era sărbătorită înainte de introducerea creștinismului.”³

Este important de menționat că sunt două sfinte cu numele Paraschieva⁴. Prima este Parasceva din Roma, ucisă în secolul al II-lea în timpul persecuțiilor anticreștine, a doua este Parascheva din Tîrnovo, venerată în Bulgaria, România, Serbia și Rusia. Despre Parasceva din Roma avem mai multe legende. *Dicționarul Sfinților* o menționează împreună cu alți nouă sfinți de mică importanță, afirmând că acest grup este o „încurcătură istorică”⁵. Deși *Martirologio Romano*, din 1668, a făcut referire la acest grup, cultul lor a fost scos din calendar.

Tot în Italia este o altă sfântă numită Veneranda. *Martirologio Romano* face referire la ea ca martiră pe vremea împăratului Antonio⁶. Interesant este faptul că sfânta din Italia este identică cu cea din Balcani. Este asociată cu ziua de vineri și, în diferite locuri, este numită Sf. Venere, Sf. Venerial sau Sf. Veneranda (de la *venerdi* – vineri)⁷. *Dicționarul Sfinților* aduce elemente: „*Martirologio roman* dinaintea anului 1970 pretinde că era o martiră din Galia, dar se pare că Veneranda este modificarea lui «Venera» (de la *Dies Veneris*, adică vineri) care este corespondentul latin al lui Parasceva, una și aceeași cu Sf. Parasceva, mult venerată de ortodoxie.”⁸

Cu adevărat interesant.

Grande Dizionario dei Santi afirmă că Sf. Veneranda nu este altceva decât Sf. Parasceva. Asta înseamnă că avem de-a face cu un singur personaj cu nume diverse. Sabrina Pietrobono confirmă: „Sf. Venera era o sfântă mult iubită de popoarele slave, fiind identificată cu Sf. Parasceva cea tânără.”⁹ „În Italia meridională era venerată cu numele de Venera, Veneria sau Veneranda”¹⁰, spune Janin. Pietrobono concluzionează: „Chiar există o identifiere între ele.”¹¹ Avem de-a face cu o singură persoană.

Cum se face că avem două corpuri diferite?

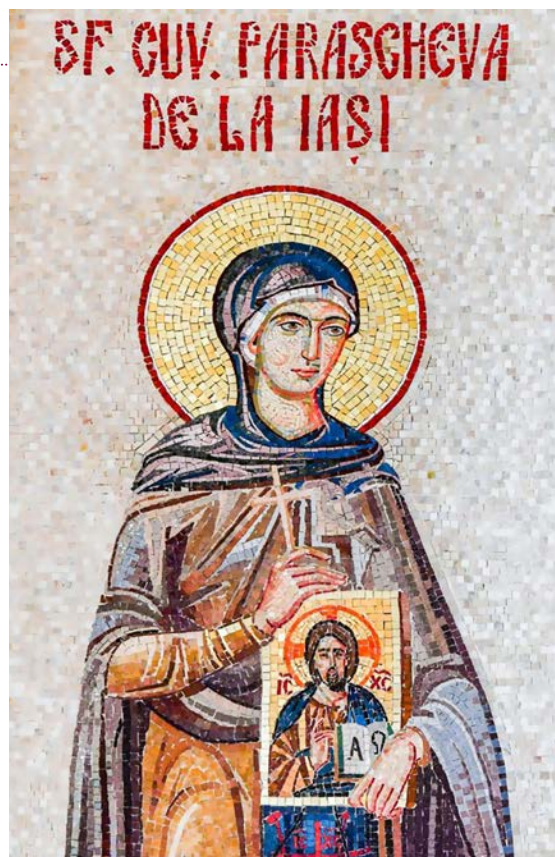
Evident, una din cele două istorii a fost fabricată. Dacă luăm în considerație istoria romană, ea este din secolul al IV-lea și *Martirologiile* vechi o pomenesc. Dacă Veneranda – Parascheva este prima, atunci în Balcani avem doar reluarea poveștii. Cum a fost posibilă strămutarea în Estul Europei? Destul de simplu. Dacă ne gândim doar la Sinodul de la Sardica, sau schimbul delegaților înainte de Marea Schismă, la emigrările bogumililor și catarilor din secolele XI-XII, este suficient să ne dăm seama cât de ușor circulau oamenii și ideile. Sfinții din Balcani erau considerați deopotrivă și în Occident, fiind vorba de o unică biserică până în anul 1054. Chiar și după schismă, „bunele relații” au continuat, Elena Marushiakova confirmă: „Cultul așa de popular al sfintei (Veneranda) s-a împrăștiat în Balcani, în perioada invaziei otomanilor, dar era bazat pe cultul mai vechi al unei martire romane cunoscută ca Venus, deoarece s-a născut vineri (*Dies Veneris*).”¹²

Parascheva din Tîrnovo în realitate „era” din Roma.

A cucerit Balcanii și, de aici, în chipul nou al Paraschevei din Tîrnovo, s-a transferat mai departe până în Rusia. Jestic confirmă: „Parascheva din Tîrnovo a fost foarte populară în Rusia în Hanseatic Novgorod, numele ei alternativ este Pyatnutza, vineri, și face referire la Vinerea mare, ziua patimilor lui Hristos.”¹³ „Numele Sf. Parascheva – spune și Luis Reau – indiferent de origine, înseamnă vineri”¹⁴.

Cu toate acestea, românii o numesc Paraschieva, „fără să facă legătura cu Sf. Vineri, atât de des prezentă în basme. Cel puțin până acum – spune Oltean – nu am observat ca, în cultura populară română contemporană, oamenii să știe că Sf. Paraschieva este aceeași cu Sf. Vineri, deși există ne-numărate biserici cu hramul Sf. Paraschieva, care sunt numite Sf. Vineri”¹⁵.

Prin legătura cu Sf. Vineri, cultul cuprinde rămășițe din cultura antică păgână, care este știut că au rămas în tradițiile populare până în ziua de astăzi. „Cultul din Balcani era amestecat cu cel al zeităților antice al zilei de Vineri și era cunoscut sub numele de Petka, Pyatnitsa, or Zhiva.”¹⁶

Kapaló susține și el legătura dintre cultura păgână și cea creștină: „Sf. Parascheva nu este altceva decât figura asimilată a Piatnicăi, sau Sf. Vineri, din folclorul rusesc, direct legată cu moștenirea păgână a zeiței slave Mokosh.”¹⁷ Nu mai puțin susține Antonova, afirmând că „Sf. Parascieva, Piatnica, a fost în esență personificarea divinității Sf. Vineri”¹⁸.

În concluzie, întorcându-ne la literatura românească, descoperim că Sf. Vineri nu avea nimic sfânt în ea. Ea stăpânea artele magiei pentru a-i pedepsi pe cei care lucrează vinerea: „Să nu zolești vinerea, că pe ceea lume strai până la gât în zoală”, „pâine de coci vinerea și de umpli borș, se face sânge”¹⁹; era răuvoitoare și răzbunătoare, cu caracter de strigoi²⁰. „O babă, așa de hâdă și de pocită, de-ți vine să fugi în toată lumea să n-o vezi.”²¹ O vrăjitoare în toată regula. Într-o poveste, Sf. Vineri o întreabă pe o femeie ce vrea să mănânce: carne de om viu sau de om mort și îi aduce în final trupul unui om care a murit de curând, dezgropat din cimitir.²²

O sfântă care te umple de groază.

Datorită *translatio*, a fost supranumită Petka din Bulgaria, Petka din Serbia, Paraskeva din Serbia, Paraskeva serbă, Parascieva din Belgrad, Parascieva nouă, Parascieva cea tânără, Sveta Petka, Petka Paraskeva, Paraskeva Pyatnitsa, Parascieva din Tîrnovo, Petka din Tîrnovo. Niciun sfânt nu a avut atâtea nume. Astăzi aproape nimeni nu știe acest lucru și nici Biserica Ortodoxă nu este foar-

te interesată să povestească totul. Cum să spui că ea a fost patrona Bulgariei? A sârbilor? Să afirmi că nu are origini românești? Cum să spui că este întruchiparea Sf. Vineri? Nu se poate așa ceva! Eforturile de a nu lua în considerație aceste aspecte sunt evidente, cum evidentă este și încercarea de a o transforma într-o sfântă româncă.

Sfânta Moldovei.

Sfânta Vineri. ■

**CĂUTÂND
ADEVARUL
BENONE
LUPU**

**ESTE DE FAPT UN
SINGUR PERSONAJ
CU NUME DIVERSE.**

¹ Giovanna Parravicini, *Storia dell'icona in Russia*, La Casa di Matriona, 2000, vol. III, p. 115.

² Charles Clermont Ganneau, *Friday in Rusia* în *The Athenaeum*, p. n. 2211, 12 mar. 1970, p. 336.

³ Clermont, *Friday in Rusia*, p. 336.

⁴ Există opinia că Sf. Parashiva din Polotsk, Rusia, este a III-a. Era o prințesă moartă în anul 1239, despre care sunt foarte puține informații și a fost identificată cu Efrosina din Polotsk. Phyllis G. Jestic, *Holy People of the World: A Cross-cultural Encyclopedia*, Oxford-Denver-Santa Barbara, 2004, vol. III, p. 669.

⁵ Abbazia Sant'Agostino Ramsgate, *Grande dizionario illustrato dei santi*, Casale di Monferatto 1991, p. 331.

⁶ *Martirologio Romano*, 1668, p. 226.

⁷ Rosa Maria Cagliostro, *Cettina Nostro*, Maria Teresa Sorrenti, *Sacre Visioni: Il Patrimonio Figurativo Nella Provincia Di Reggio Calabria: XVI-XVIII Secolo*, De Luca Ed., 1999, p. 67.

⁸ *Grande dizionario dei Santi*, pp. 787-788.

⁹ Sabrina Pietrobono, *Carta archeologica medievale – Frosinone*, Forma Italiae Medii Aevi. F.º 159-I, în *Quaderni di Archeologia Medievale*, Borgo di San Lorenzo (Fi), 2006, p. 72.

¹⁰ Raymond Janin, *La géographie ecclésiastique de l'Empire byzantin*, Paris, 1968, pp. 329-331.

¹¹ Sabrina Pietrobono, *Carta archeologica medievale*, p. 72.

¹² Elena Marushiakova, *Dynamics of National Identity and Transnational Identities in the Process of European Integration*, Cambridge, 2008, p. 376.

¹³ Phyllis G. Jestic, *Holy People of the World: A Cross-cultural Encyclopedia*, Oxford-Denver-Santa Barbara, 2004, vol. III, p. 669. Vezi și Jennifer B. Spok – Joan Delaney Gossman, *Feminine Images in Old Russian literature and art*, California Slavic Studies 11, pp. 38-42.

¹⁴ Louis Reau, *Iconographie de l'art chrétien: Iconographie des saints*, Paris, 1959, vol. III, p. 1029.

¹⁵ Oltean, „O altă istorie a Sfintei Parascheva”, *Ziarul de Iași*, 21 martie 2020.

¹⁶ Boris Rybakov, „Ancient Slavic Paganism”, în *Bibliotekar*, 01 aprilie 2010.

¹⁷ James A. Kapaló Text, *Context and Performance: Gagauz Folk Religion in Discourse and Practice*, Leiden-Boston, 2011, p. 44.

¹⁸ V.I. Antonova și N.E. Mneva cități de Miliana Kaimakamova – Marciej Salamon Byzantium, *New Peoples, New Powers: the Byzantino-Slav contact zone*, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”, 2007, p. 332. Tot pe acest subiect și Nicholas Valentine Riasanovsky – Gleb Struve – Thomas Eekman, *California Slavic Studies*, University of California Press, 1980, vol. XI, p. 39.

¹⁹ Elena Niculiță-Voronca, *Datinile și credințele poporului român, adunate și așezate în ordine mitologică*, Iași, 1998, vol. I, p. 228.

²⁰ Pamfile, *Mitologia*, p. 151, cit. în Levonian, „Legenda Sfintei Vineri”, p. 81.

²¹ Tudor Pamfile, *Mitologia românească*, București, 1997, p. 111.

²² Pamfile, *Mitologia*, p. 110; Niculiță-Voronca, *Datini*, p. 230, cit. în Levonian, „Legenda Sfintei Vineri”, p. 81.

JUDECATA FINALĂ (III)

JUDECATA FINALĂ, REFLECTATĂ ÎN IMAGINILE BIBLICE ALE SISTEMULUI CEREMONIAL

„Subiectul despre sanctuar și despre judecata de cercetare trebuie să fie clar înțeles de poporul lui Dumnezeu. Toți au nevoie de o cunoaștere personală a poziției și lucrării Marelui-Preot. Altfel le va fi imposibil să exercite credința care este absolut necesară în acest timp...” (TV p. 438).

Pentru a înțelege corect subiectul judecății divine este necesar să strângem toate referințele biblice, printre care și unele viziuni ale profeților și mai multe parabole ale Mântuitorului. În timpurile Vechiului Testament, sistemul ceremonial era o profeție divină expusă în limbajul simbolurilor cu privire la fazele planului de mântuire, oferind material vizual celor pentru care intervențiile Domnului Isus în favoarea omenirii erau evenimente viitoare. De aceea nu doar Cele Zece Porunci sunt specificate ca fiind veșnice, ci și legea ceremonială. De exemplu, cu privire la Paște se specifică: „o lege veșnică pentru urmașii voștri” (Exodul 12:14,17); tot așa, legat de Ziua Ispășirii: „Aceasta va fi o lege veșnică” (Leviticul 16:29). Desigur, aceasta nu se referă la obligația de a îndeplini aspectele ceremoniale ale Legii, ci se referă la adevărul ilustrat pe această cale. Ceremoniile încetează după crucificare, dar adevărul reprezentat de ele este etern. Dărâmarea Templului de către romani în anul 70 d.Hr., templu care nu a mai putut fi reconstruit, face chiar imposibilă îndeplinirea serviciilor ceremoniale, pentru că nu era permis să fie îndeplinite în alt loc. Locul fostului templu este ocupat azi de Moscheea lui Omar.

O ilustrație – Jocul Lego

Jocul Lego constă din asamblarea unui număr de piese de forme diferite, pentru a alcătui o imagine coerentă, oferită ca model.

Asemenea unui joc Lego, referințele biblice cu privire la judecată sunt dispersate în întreaga Biblie. Mai întâi trebuie să găsim toate piesele referitoare la subiectul în discuție. Dar de unde știm cum să le asamblăm corect? Există două repere: forma specifică a pieselor și apoi imaginea de ansamblu, modelul care trebuie realizat în final. Piese, prin forma lor specifică, nu permit orice fel de alăturare. Nu pot fi adăugate alte piese și nici nu pot rămâne piese în plus după o asamblare corectă. În cazul Bibliei, dificultatea este și mai mare decât în cazul jocului Lego, deoarece în timp ce într-o cutie Lego se află toate piesele necesare pentru o singură imagine, în cazul Sfințelor Scripturi, piesele componente ale mai multor subiecte se află în aceeași „cutie” a Bibliei. Dar „piesele” nu permit orice fel de alăturare. Alăturarea trebuie să fie logică, să corespundă principiilor generale ale Bibliei. Iar în final trebuie să corespundă imaginilor de ansamblu oferite de sistemul ceremonial. Tocmai de aceea, Biblia numește sistemul ceremonial ca fiind „umbra bunurilor viitoare” (Evrei 10:1).

De pildă, în Vechiul Testament erau șapte sărbători ceremoniale numite sabate, dar diferite de Sabatul săptămânal din Legea morală. Erau sărbători care se țineau o dată pe an. Ele puteau cădea în oricare zi a săptămânii, pentru că ele erau stabilite calendaristic. De pildă, Paștele era în a 14-a zi a lunii Adar, Cincizecimea la 50 de zile de la Paște etc. Interesant este că ele reprezentau șapte evenimente majore din cuprinsul planului de mântuire. Paștele, prima sărbătoare, reprezenta răstignirea Domnului Isus, Cincizecimea reprezenta coborârea Duhului Sfânt, Ziua Ispășirii – judecata divină finală, iar Sărbătoarea Corturilor – bucuria de a gusta fericirea și roadele Noului Pământ. Primele patru sărbători erau grupate în jurul sărbătorii ceremoniale a Paștelui, iar ultimele trei, în jurul Sărbătorii Ispășirii, din ziua a zecea a lunii a șaptea.

O altă machetă miniaturală a planului de mântuire era alcătuirea cortului întâlnirii, iar mai târziu Templul din Ierusalim. Cele trei subîmpărțiri prefigurau cele trei etape majore din activitatea Domnului Isus în cadrul înfăptuirii planului de mântuire.

– Curtea, partea vizibilă a sanctuarului reprezintă cei trei ani de activitate publică a Domnului Isus, de la botez până la răstignire. În curte se aflau cele două obiecte care simbolizau cele două evenimente majore între care a avut loc lucrarea publică a Mântuitorului: botezul, simbolizat prin lighean, și jertfărea pe cruce, simbolizată prin altarul arderilor-de-tot. Aparent, obiectele sunt dispuse invers pentru cel care intra în curtea cortului întâlnirii: mai întâi era altarul și apoi ligheanul. Dar să ținem seama de faptul că Domnul Isus a venit din interiorul sanctuarului pentru a întâmpina pe om. Omul păcătos vine din exterior, din spre pustie. Domnul Isus, mai întâi S-a botezat, apoi S-a oferit ca jertfă. Omul trebuie să accepte mai întâi jertfa Sa și apoi putea intra în legământul botezului.

– Sfânta reprezintă lucrarea Domnului Isus de la înălțarea Sa la cer și până la terminarea perioadei de 2 300 de zile profetice (anul 1844). În această perioadă, El a susținut cele trei nevoi fundamentale ilustrate prin cele trei obiecte aflate în Sfânta:

- hrănirea spirituală – masa cu pâinile
- viața de rugăciune – altarul tămâierii
- trăirea și transmiterea adevărului ca lumină, ca urmare a lucrării lăuntrice a Duhului Sfânt – uleiul, sfeșnicul.

– În final, Sfânta Sfințelor reprezintă perioada activității Domnului Isus odată cu începerea judecății de cercetare (anul profetic 1844) până la momentul celei de a doua venituri în slavă.

Semnificația Zilei Ispășirii (Leviticul 16)

Așa după cum mesajul profetic conținut în sărbătoarea Paștelui și-a găsit împlinirea exactă prin răstignirea Domnului Isus, Biblia amintește că în preajma acelei zile de Paște, Domnul Isus *a știut că i-a sosit ceasul* (Ioan 13:1). El a fost răstignit exact de Paște, deși cărturarii și fariseii ar fi vrut să nu fie cu ocazia sărbătorii. Coborârea Duhului Sfânt a avut loc exact de Ziua Cincizecimii. La fel trebuie să fie și în privința Zilei Ispășirii, numită și ziua judecății, penultima sărbătoare ceremonială a anului. Tot ceea ce era prefigurat, profetizat în limbaj simbolic prin această sărbătoare ceremonială, trebuia să se îplinească cu aceeași exactitate. De aceea ultima solie de har transmisă lumii sună la fel și în privința Zilei Ispășirii: „A sosit ceasul judecății Lui!” (Apocalipsa 14:6,7). Constatăm aceeași exactitate profetică precum a fost și în cazul Paștelui. Importanța aparte a acestui eveniment era arătată și de faptul că, în timp ce în celelalte sărbători ceremoniale era îngăduit să se facă lucrări de slugă, Ziua Ispășirii trebuia celebrată printr-o introspecție aparte și, asemenea Sabatului săptămânal, nu se putea face nicio lucrare în ea (Leviticul 16:29,31).

Era singura zi în care marele-preot intra în Sfânta Sfințelor, acolo unde era șechina (prezența divină) și chivotul Legii, cu sângele unei jertfe speciale care se aducea pentru tot poporul.

Marele-preot oficia prima parte a ceremonialului în haine de preot obișnuit (Leviticul 16:4), reprezentând lucrarea de răscumpărare și mijlocire a Domnului Isus ca Om (1 Timotei 2:5 – un singur mijlocitor: Omul Isus Hristos).

În ziua aceasta se făcea o lucrare de curățire a sanctuarului de toate păcatele (Leviticul 16:16).

Prin aceasta se arată că iertarea de păcate și ispășirea, sau curățirea de păcate, sunt acțiuni juridice diferite chiar și ca timp. Omul păcătos era iertat de păcate în urma pocăinței și a aducerii jertfei. Dar aceste păcate erau transferate simbolic asupra sanctuarului. Ele „mânjeau” (evident nu este vorba de igienă, ci de mânjire în sens spiritual, moral) sanctuarul, iar curățirea se va face printr-un proces juridic ulterior, de curățire în Ziua Ispășirii. Tot așa, păcatele oamenilor „mânjesc” rapoartele cerești. Omul care se pocăiește este iertat, dar ștergerea păcatelor din rapoartele cerești se face doar în cadrul unui proces ținut în Tribunalul ceresc.

În Ziua Ispășirii, lucrarea de curățire de păcate era săvârșită de marele-preot cu sângele unei jertfe

speciale. Dar Biblia amintește că sângele animalelor de jertfă nu pot realiza curățirea de păcate („niciodată nu pot șterge păcatele” Evrei 10:11), pot doar să ilustreze ceea ce urma să facă în mod efectiv Domnul Isus prin sângele jertfei Sale, singurul „care ne poate curăța de orice nelegiuire” (1 Ioan 1:9). Spiritul Profetic explică modul efectiv în care se întâmplă lucrul acesta în cadrul judecății de cercetare. Domnul Isus pledează în cazul păcatelor mărturisite, pentru care omul a cerut iertare, și face referire la sângele Său pentru ca aceste păcate să fie șterse din rapoartele cerului. „Isus nu le scuză păcatele, ci arată către pocăința și credința lor și, cerând iertare pentru ei, Își înalță mâinile rănite înaintea Tatălui...” (TV 434).

Apocalipsa 14:6,7 anunță lumii întregi momentul începerii judecății: împlinirea celor 2 300 de zile profetice din Daniel 8:14, când „sanctuarul va fi curățit”. Nu poate fi vorba decât de sanctuarul ceresc. Observați că imediat după cele trei solii îngerești succesive are loc revenirea în slavă a Domnului Isus (14:14).

Țapul pentru Azazel era trimis în pustie, simbolizând cei 1 000 de ani, timp în care Satana va fi singur pe Pământul pustiit în urma celor șapte plăgi.

În final, marele-preot își schimbă hainele din preot simplu în cele de mare-preot (Leviticul 16:23) și așa apărea în fața poporului. Tot așa, după terminarea judecății, Domnul Isus încetează rolul Său de avocat al omului și va apărea în slava Sa la a doua venire.

Este interesant de remarcat că, deși Ziua Ispășirii se distingea față de celelalte sabate ceremoniale, totuși nu se cerea prezența personală la Templu a tuturor bărbaților de la 12 ani în sus, ca în cazul a trei sărbători: Paștele, Cincizecimea și Sărbătoarea Corturilor. Dar se cerea o participare spirituală: „Să vă smeriți sufletele” (16:29), „oricine nu se va smeri în ziua aceea va fi nimic din poporul lui” (23:29). Evident, constatarea smeririi sufletești nu poate fi făcută de niciun om, fiind o lucrare tainică, interioară, a cărei autenticitate o poate stabili doar Dumnezeu. De aceea și „nimicirea din popor” trebuie înțeleasă ca fiind îndeplinită tot de Dumnezeu, nu neapărat fizic, ci probabil ștergerea numelui din cartea vieții, unul din documentele importante din cadrul judecății divine. Faptul că nu se cerea neapărat o prezență fizică personală la Templu în Ziua Ispășirii își are corespondent în judecata divină, așa cum vom vedea.

Ținând seama de această corespondență între Templu, mobilierul Templului, serviciile ceremoniale din Templu și planul de mântuire realizat de Domnul Isus, înțelegem referința profetică din Zaharia 6:12: „Așa vorbește Domnul oștirilor: «Iată că un om al cărui nume este Odrasla va odrăsli din locul Lui și va zidi Templul Domnului.»”

Domnul Isus nu a zidit nici un fel de Templu material, dar a împlinit planul mântuirii întruchipat de Templu și de serviciile ceremoniale din Templu, ceea ce niciun om nu putea face, ci numai El. (Vom continua). ■

PREFIGURAREA
MÂNTUIRII
EMILIAN
NICULESCU

Emilian Niculescu, pastor pensionar

FRICA DE DUMNEZEU – SURSĂ DE SĂNĂTATE MENTALĂ, PRIN CREDINȚA ÎN ISUS HRISTOS

Atunci când Iosif i-a îndemnat pe frații lui să meargă în Canaan și să aducă pe fratele lor Beniamin pentru a dovedi onestitatea lor, a susținut cele spuse prin afirmația: „Eu mă tem de Dumnezeu!” (Geneza 42:18).

La prima vedere, cererea lui Iosif pentru frații lui de a-l aduce pe Beniamin pare a fi o cerere fără sens, irațională și dezechilibrată. Cei zece frați, stând în închisoare, probabil că au spus: „Ce logică are această poruncă de a-l aduce pe Beniamin, câtă vreme noi am venit ca oameni cinstiți, ca să cumpărăm grâul cu bani, nu să-l furăm?” Evident, s-au simțit frustrați și tensionați din punct de vedere emoțional, confuși și bulversați în gândurile lor. Ce planuri și intenții are egipteanul acesta? Unde vrea să ajungă?

Pe calea spre ceruri ne confruntăm uneori cu evenimente stresante, neașteptate, neplăcute, poate chiar traumatice. Avem nevoie să ne păstrăm echilibrul interior, să gândim sănătos și să acționăm într-o manieră potrivită. Cum ne ajută temerea de Dumnezeu pentru a ne menține sănătatea mentală în astfel de evenimente, să le depășim cu bine și să ne bucurăm de binecuvântarea prezenței Lui?

Organizare mentală, prin temerea de Dumnezeu

O definiție concisă cu privire la procesele gândirii spune: „Gândirea înseamnă reorganizarea câmpului perceptiv.”¹ Percepțiile pe care le primim prin simțuri din mediul exterior sau interior ajung la nivelul conștient la psihicului, adică rațiune, discernământ, chibzuință. Aici au loc prelucrările informaționale conștiente, susținute de dublajul lingvistic², sau monologul interior.

Când temerea de Dumnezeu devine elementul central al vieții prin credința în meritele jertfei lui Hristos, toate percepțiile ce ajung la nivelul conștient sunt reorganizate propozițional în lumina Bibliei, prin călăuzirea Duhului Sfânt. Parafrazând cuvintele apostolului Pavel din 2 Corinteni 10:5, răsturnăm izvoarele percepțiilor mentale și orice gând îl armonizăm potrivit cunoașterii lui Dumnezeu și ascultării de Domnul Hristos.

„Pentru Iosif, temerea de Dumnezeu a fost reperul constant al vieții lui, pe baza căruia și-a organizat toate experiențele perceptive. În copilărie, el fusese învățat să-L iubească și să se teamă de Dumnezeu... El fusese învățat despre iubirea lui Dumnezeu manifestată în faptul că a dat oamenilor un Răscumpărător.”³ Când a ajuns în Egipt și a fost ispitit să păcătuiască, a rămas ferm atașat de principiul temerii de Dumnezeu, prin care și-a păstrat mintea curată moral și sănătoasă psihologic.” Curvia... ia mințile omului” (Osea 4:11). „Înțeleptul se teme (*de Domnul*) și se abate de la rău, dar nesocotitul este îngâmfat și fără frică (*de Domnul*)” (Proverbele 14:16).

Când menținem prin credință în sufletele noastre temerea de Dumnezeu în lumina jertfei de la Golgota, ca punct central, înțelegem că El are pentru fiecare dintre noi gânduri și planuri de pace, și nu de nenorocire, ca să ne ofere un viitor și o speranță minunată (Ieremia 29:11). Ne liniștim inimile înaintea Lui (1 Ioan 3:19), Îl credem pe cuvânt și nu intrăm în panică atunci când apar evenimente neplăcute și dureroase în viața noastră. Ne păstrăm încrederea în El și căutăm să nu-L dezonorăm prin neascultare. „Ferice de oricine se teme de Domnul și umblă pe căile Lui! Căci atunci te bucuri de lucrul mâinilor tale, ești fericit și-și merge bine” (Psalmii 128:1-2).

Frica de Dumnezeu, ca emoție activatoare

Când ajungem să cunoaștem măreția și frumusețea lui Dumnezeu, cultivăm în mod natural o frică sănătoasă de El, iar aceasta devine o emoție activatoare. Putem defini frica sănătoasă de Domnul ca o sensibilitate corect informată față de El, care pătrunde până în adâncul sufletului și care ține de însăși esența existenței noastre. „Sufletele omului este candela Domnului, care cercează adâncurile sufletului” (Proverbele 20:27).

Sub aspect pozitiv, emoția de frică se manifestă prin receptivitate crescută, prin interacțiune intensă față de obiectul sau persoana față de care se experimentează sentimentul de frică. Când te apucă frica nu mai ești nepăsător, indiferent, ci dimpotrivă, te mobilizezi instantaneu și cauți să te aperi, pentru că ești convins până în măduva oaselor că te afli în pericol.

Când Iosif a fost ispitit de soția lui Potifar, fiind pătruns de frica de Domnul, a spus: „Cum aş putea să fac un rău atât de mare și să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu?” (Geneza 39:9). Apoi, în zilele următoare, când intensitatea ispitei a crescut, și soția lui Potifar a devenit agresivă, frica de Domnul l-a motivat pe Iosif să fugă pur și simplu (Geneza 39:12). Când frica de Domnul este prezentă permanent înaintea ochilor sufletului (Romani 3:18), capacitățile mentale și morale sunt activate pentru o raportare corectă la realitate.

La muntele Sinai, Domnul a spus cu privire la poporul Lui, trezit la realitatea prezenței divine: „O, de ar rămâne ei cu aceeași inimă ca să se teamă de Mine și să păzească toate poruncile Mele, ca să fie fericiți pe vecie, ei și copiii lor” (Deuteronomul 5:29). Din fericire, Iosif a rămas cu aceeași inimă sensibilă la prezența reală a Domnului, „ca și cum ar fi văzut pe Cel ce este nevăzut” (Evrei 11:27).

O minte sănătoasă este o minte activă, în care procesele psihice funcționează logic și echilibrat spre acțiuni sănătoase, morale și folositoare. Diavolul caută minți inactive, pentru că „mintea care este leneșă și neorientată cade ușor pradă răului. Ciupercile prind rădăcini pe organismele bolnave, lipsite de viață. Mintea leneșă este atelierul lui Sata-na. Mintea să fie îndrumată către idealuri înalte și sfinte, viața să aibă un țel nobil, un scop mistuitor și răul nu va găsi astfel un teren propice.”⁴ Prin urmare, să fim treji prin frica de Domnul, pentru ca potrivnicul nostru diavolul, care dă târcoale ca un leu ce răcnește și caută pe cine să înghită, să nu aibă niciun câștig de la noi, căci nu suntem în neștiință despre planurile lui (1 Petru 5:8; 2 Corinteni 2:11).

Activitate mentală sănătoasă

Expresia „a-i merge mintea cuiva” se referă la o funcționalitate de calitate a proceselor psihice, care se reflectă în acțiuni și comportamente folositoare pentru cei din jur. Iosif a spus fraților lui că se teme de Dumnezeu, iar aceasta era atitudinea lui constantă de viață, principiul organizator al gândirii și deciziilor lui. De când a ajuns în Egipt, a dovedit prin faptele lui că avea o minte sănătoasă și productivă. Aceasta l-a propulsat ca prim-ministru, pentru a face față crizei alimentare profetizate, care urma să vină peste Egipt. Ca argument pentru alegerea lui Iosif pentru această responsabilitate înaltă, Faraon a spus: „Am putea găsi noi oare un om ca acesta, care să aibă în el Duhul lui Dumnezeu?... Fiindcă Dumnezeu ți-a făcut cunoscut toate aceste lucruri, nu este nimeni care să fie atât de priceput și atât de înțelept ca tine” (Geneza 41:38-39).

Când frații lui au venit în Egipt ca să cumpere grâu, motivat de temerea de Dumnezeu, Iosif a căutat cu multă pricepere să descopere tainele inimii fraților lui. A primit numele Țafnat Pae-neah – descoperitor de taine – pentru că Dumnezeu de care se temea, căruia I se închina și pe care-L iubea i-a dat pricepere nu doar pentru descoperirea tainelor din visele egiptenilor venite de la Dumnezeu, ci și din inima omului, care este adesea nespus de înșelătoare (Ieremia 17:9).

Înțeleptul Solomon spune: „Frica de Domnul este un izvor de viață. Ea ne ferește de cursele

morții” (Proverbele 14:27). Sentimentul de frică te face vulnerabil și ești motivat să cauți protecție și ocrotire. Motivați de frică, oamenii care nu-L cunosc personal pe Dumnezeu caută protecție și siguranță în poziții sociale avantajoase, în câștiguri financiare substanțiale, în relații interpersonale de susținere și protecție etc. Lucrurile se complică adesea pentru că nimic nu este sigur pe pământul acesta. „Blestemat este omul care se încrede în om, care se sprijină pe un muritor și își abate inima de la Domnul! Căci este ca un nenorocit în pustie și nu vede venind fericirea; locuiește în locurile arse ale pustiei, într-un pământ uscat și fără locuitori” (Ieremia 17:5-6). Apar astfel tulburări mentale de un fel sau altul, ca urmare a dezamăgirilor suferite. Mergând mai departe, din perspectivă escatologică, „oamenii își vor da sufletul de groază în așteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ...” (Luca 21:26).

Frica existențială nerezolvată pentru siguranța zilei de mâine, transmisă din generație în generație de la frica lui Adam după păcătuire, va conduce la declarația plină de groază în fața revenirii Domnului Hristos, adresată irațional munților și stâncilor: „Cădeți peste noi și ascundeți-ne de Fața Celui ce șade pe scaunul de domnie și de mânia Mielului, căci a venit ziua cea mare a mâniei Lui și cine poate să stea în picioare?” (Apocalipsa 6:16-17).

Prin alegerea temerii de Dumnezeu, prin credința în meritele jertfei Domnului Hristos, ne acceptăm în mod deplin umanitatea fragilă și ne îndreptăm toate poverile sufletului către Dumnezeu, care ne iubește atât de mult încât a dat ce a avut mai scump ca să ne salveze, pe Fiul Lui Preaiubit (Ioan 3:16). „Nu te socoti singur înțelept, teme-te de Domnul și abate-te de la rău! Aceasta va aduce sănătate trupului tău și răcorire oaselor tale... Astfel vei căpăta trecere și minte sănătoasă înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor” (Proverbele 3:7,8,4).

Frica ne motivează la acțiune. „Frica de oameni este o cursă...” (Proverbele 29:25). „Frica de Domnul este un izvor de viață, duce la viață, și cel ce o are petrece noaptea sătul, fără să fie cercetat de nenorocire” (Proverbele 14:27; 19:23). Vă invit să ne orientăm în mod conștient, prin credința în Domnul Hristos, toate fricile noastre, mai mari sau mai mici, către Creatorul nostru minunat și să cultivăm o minte sănătoasă, întărită de pacea Lui, care ne va păzi inimile și gândurile de orice cădere, în Isus Hristos (Filipeni 4:6-7; Iuda 24). ■

¹ Silviu Matu, *Curs Formare Psihoterapie Cognitiv- Comportamentală*, Cluj, Universitatea Babeș Bolyai, 2018.

² Daniel David, *Tratat de Psihoterapii Cognitive și Comportamentale*, Editura Polirom, Iași, 2017, p. 75.

³ https://egwwritings.org/?ref=ro_PP.213.3&para=2674.891

⁴ https://egwwritings.org/?ref=ro_Ed.189.5&para=2029.1029

IZVOR
DE VIAȚĂ
- LIVIU
VĂDUVA

„FRICA DE DOMNUL
ESTE ÎNCEPUTUL
ÎNȚELEPCIUNII; TOȚI
CEI CE O PĂZESC AU O
MINTE SĂNĂTOASĂ, ȘI
SLAVA LUI ȚINE ÎN VECI.”
(PSALMII 111:10)

Liviu Văduva, pastor, Conferința Muntenia

PRINCIPII HERMENEUTICE DE INTERPRETARE A APOCALIPSEI LUI DANIEL: STRUCTURALISMUL (III)

Capitolele 8–12 constituie secțiunea a doua a apocalipsei lui Daniel. Acestea formează o unitate literară în ansamblul structural al cărții, fapt sugerat de scrierea lor în limba ebraică.¹ De asemenea, analiza tiparului literar care stă la baza construcției discursurilor profetice din această secțiune (i.e., Daniel 8 și 10–12) conduce la aceeași concluzie. Spre deosebire de prima parte a cărții, în care în prezentarea evenimentelor viitoare a fost utilizat procedeul literar al revelației, în ultima secțiune viitorul omenirii este prezentat selectiv, făcându-se referire la anumite conflicte pereche.

Conflicte pereche

Capitolul 8 este un exemplu concludent în această privință. Viziunea este ancorată istoric „În anul al treilea al domniei împăratului Belșatar” (v. 1). Cu toate că referința cronologică plasează discursul în timp și spațiu în perioada babiloniană, viziunea nu include Babilonul printre împărățiile pe care le menționează. În această privință, discursul profetic diferă semnificativ de viziunile din Daniel 2 și 7. Cele din urmă nu doar că sunt introduse prin referințe cronologice care datează discursurile în timpul unor împărați babilonieni, ci totodată acestea prezintă Babilonul ca fiind prima putere geopolitică din șirul împărățiilor care urmau să se ridice la orizontul istoriei.

În organizarea discursului din Daniel 8, principiul selectivității operează din nou în prezentarea celei de a patra împărății care se va ridica pe pământ (vezi diagrama de mai jos). Viziunile paralele din capitolele 2 și 7 o prezintă ca evoluând în două etape. Prima dintre ele se referă la apariția și desfășurarea de forțe a puterii a patra, preponderent pe axa orizontală a istoriei. În a doua etapă, asistăm la metamorfoza acesteia într-o entitate cu caracter religios. Noua entitate, „cornul cel mic”, este portretizată ca având pretenții pe axa verticală a istoriei, rostind insulte împotriva Celui Preaînalt. Viziunea din Daniel 8 nu include vreun simbol care să facă referire la prima etapă din evoluția puterii a patra. Selectiv, viziunea trece brusc de la războiul dintre Medo-Persia și Grecia la entitatea „cornului celui mic”.

Similarități și diferențe dintre viziunile din Daniel 2, 7 și 8			
Peri- oadă	Daniel 2	Daniel 7	Daniel 8
1	Aur (Babilon)	Leu cu două aripi (Babilon)	-----
2	Argint (a doua împărăție)	Urs cu trei coaste (a doua împărăție)	Medo-Persia
3	Aramă (a treia împărăție)	Leopard cu patru aripi (a treia împărăție)	Grecia
4	Fier (a patra împărăție) (a) Prima etapă (fier) (b) A doua etapă (fier amestecat cu lut)	Dragon cu zece coarne (a patra împărăție) (a) Prima etapă (dragon cu zece coarne) (b) A doua etapă (dragon cu 7 coarne plus cornul cel mic)	----- „Cornul cel mic”

Prin cele două omisiuni, viziunea din Daniel 8 evidențiază un alt algoritm de scriere, diferit de procedeul literar al revelației. Dacă cel din urmă constă în listarea a patru puteri geopolitice, în care ultima reprezintă focusul exegetic, modul de scriere al acestei viziuni este prezentarea a două conflicte „pereche”. Primul conflict este format de ciocnirea împărățiilor Medo-Persiei și a Greciei, reprezentate prin simbolurile țapului și berbecului (v. 3-8). Al doilea este conflictul deschis al cornului celui mic îndreptat împotriva lui Dumnezeu, împotriva locașului Lui și oștirii Sale (v. 9-14).

Principiul de organizare al ultimului discurs profetic din capitolul 11 urmează același model, și anume descrierea a două conflicte pereche. La început, îngerul interpret face referire la războiul dintre împărățiile Medo-Persiei și Greciei: „Acum, îți voi face cunoscut adevărul: Iată că vor mai fi încă trei împărați în Persia. Cel de-al patrulea va strânge mai multă bogăție decât toți ceilalți; și când se va simți puternic prin bogățiile lui, va răscula totul împotriva împărăției Greciei” (v. 2). Discursul introduce apoi două entități noi care se află într-un conflict îndelungat: „împăratul de la miazăzi” și „împăratul de la miazănoapte” (v. 5, 6 etc.). Al doilea conflict acoperă tot parcursul istoriei și

culminează cu apariția „marelui voievod Mihail, ocrotitorul copiilor poporului Său” (Daniel 12:1). Momentul istoric este caracterizat de frământări sociale. Și chiar dacă cei aleși trec printr-un timp de strămtorare „cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta”, apariția lui Mihail implică învierea celor înțelepți (v. 1-3).

Prezența aceluiași tipar literal în organizarea discursurilor din capitolele 8 și 10–12 sugerează o legătură intertextuală strânsă între acestea. În plus, se pot observa corespondențe la nivelul detaliilor. Spre exemplificare, ambele unități literare încep cu localizarea profetului în proximitatea unor râuri, i.e., Ulai și Hidechel (8:2; 10:4); ambele vedenii conțin referiri la prezența unor ființe cerești în preajma și în mijlocul acestor râuri (8:16-17; cf. 10:4-5; 12:5-7)²; în ambele ocazii, după interacțiunea cu ființele cerești, reacția profetului este de spaimă și de leșin (8:17-18, 27; cf. 10:8-10, 15-18); ambele discursuri inserează conversații între ființele cerești care au funcția de a-i aduce profetului descoperiri și clarificări suplimentare (8:13-14, 15-16; cf. 10:11-12; 12:5-7); ambele viziuni privesc vremea sfârșitului (8:19, 26; cf. 11:27, 35, 40; 12:9)³; conținutul ambelor vedenii trebuie „ascuns” și/sau „pecetluit” (8:27; 12:4, 9⁴); ambele discursuri se termină cu ideea că profetul nu a înțeles interpretarea (8:27; cf. 12:8).

Centrul exegetic al secțiunii ebraice

Corespondențele structurale, tematice și lingvistice dintre Daniel 8 și 10–12 sugerează o legătură intertextuală indisolubilă între cele două discursuri. Din punct de vedere structural, încadrarea capitolului 9 între acestea sugerează centralitatea capitolului, atât din punct de vedere structural, cât și interpretativ. În consecință, putem discuta de o structură chiasmică și în a doua secțiune a cărții:

A. 8:1-27 | Viziunea conflictelor pereche: berbece-țap; cornul cel mic-Căpetenia oștirii.

B. 9:1-27 | Rugăciunea lui Daniel și profeția despre Mesia (cele 70 de săptămâni)

A'. 10:1-12:13 | Interpretarea conflictelor pereche: Persia-Grecia; Împăratul din Nord- Împăratul din Sud.

Cu toate că discursurile care încadrează Daniel 9 acoperă o perioadă mai lungă de timp, începând cu împărțirea Mediei și Persiei și întinzându-se până la finalul istoriei, centrul exegetic al secțiunii ebraice este profeția celor 70 de săptămâni. Aceasta anticipează venirea Unsului, timpul apariției Sale, lucrările și misiunea Sa, modul cum va fi tratat și efectele respingerii Sale asupra poporului (v. 24-27). Altfel spus, profeția celor 70 de săptămâni evidențiază elemente importante care compun profilul mult-așteptatului Mesia. Scrierile nou-testamentare au recunoscut în Isus împlinirea acestor repere mesianice și, prin urmare, L-au proclamat ca fiind Unsul (Mesia).

Centralitatea profeției celor 70 de săptămâni în macrostructura secțiunii ebraice a apocalipsei lui Daniel comunică un aspect semnificativ cu privire la funcția literaturii apocaliptice. Din perspectiva lui Dumnezeu, focalizarea

atenției ar trebui să fie asupra a ceea ce El realizează în istoria umanității, și nu asupra a ceea ce poate să realizeze omul. Cel din urmă generează și întreține conflicte. Discursurile profetice din Daniel 8 și 10–12, care delimitează profeția celor 70 de săptămâni, subliniază acest aspect. Ostilitatea omului se manifestă mai întâi în atitudini agresive față de semenii săi și, în final, împotriva guvernării lui Dumnezeu și a modului în care El decide să reglementeze aceste relații prin acțiunile Sale judiciare și punitive.

Această observație își găsește aplicația atât la nivel individual (nivelul micro), cât și colectiv, e.g., corporații, națiuni și imperii (nivelul macro).

Din punct de vedere pragmatic, studiul apocalipselor ar trebui să conducă la o cunoaștere aprofundată a agendei lui Dumnezeu în istorie, și nu a agendei vreunei entități (escatologice) omeneste.

Istoria omenirii s-a scris în zodia păcatului. Demersul de a o studia presupune o trecere în revistă a manifestărilor acestuia. Structura secțiunii ebraice propune o alternativă: studiul istoriei sacre. Adică, a faptelor trecute, prezente și viitoare, care prezintă „aducerea neprihănirii veșnice”. Focusul acestei istorii este Isus Hristos. ■

Dr. **Daniel Olariu** este pastor și predă limba ebraică și cursuri de Vechiul Testament la Universitatea Adventus din Cernica.

**ACȚIUNEA
DIVINĂ
DANIEL
OLARIU**

**FOCALIZAREA
ATENȚIEI AR TREBUI
SĂ FIE ASUPRA A
CEEA CE EL REALI-
ZEAZĂ ÎN ISTORIA
UMANITĂȚII, ȘI NU
ASUPRA A CEEA CE
POATE SĂ REALIZE-
ZE OMUL. CEL DIN
URMĂ GENEREAZĂ
ȘI ÎNTREȚINE CON-
FLICTE. OSTILITATEA
OMULUI SE MANI-
FESTĂ MAI ÎNTÂI ÎN
ATITUDINI AGRESIVE
FAȚĂ DE SEMENII SĂI
ȘI, ÎN FINAL, ÎMPO-
TRIVA GUVERNĂRII
LUI DUMNEZEU
ȘI A MODULUI ÎN
CARE EL DECIDE
SĂ REGLEMENTEZE
ACESTE RELAȚII PRIN
ACȚIUNILE SALE JUDI-
CIARE ȘI PUNITIVE.**

¹ Secțiunea analizată anterior, i.e., capitolele 2-7, a fost scrisă în limba aramaică. Trecerea de la scrierea aramaică la cea ebraică se face în Daniel 8:1 și se întinde până la finalul cărții, i.e., 12:11.

² Imaginea ființei cerești care stă în mijlocul râului evocă imaginea nou-testamentară a lui Isus mergând pe ape. În ambele situații se subliniază ideea de control. În Daniel, aceasta sugerează că ființa cerească stăpânește peste apele din care ies monștrii. În evanghelii, tabloul subliniază caracteristica dumnezeiască a lui Isus de a controla natura. Parțial, imaginea se regăsește și în Apocalipsa 10:1-7.

³ Dan 8:19 (זמן דעוּת „vremea sfârșitului”); 8:26 (זמן מִיָּמִי „niște vremuri îndepărtate”); 11:27 (זמן דעוּת „vremea hotărâtă”); 11:35, 40 (זמן „vremea sfârșitului”).

⁴ E.g., vezi utilizarea termenului סתם „a ascunde” în Daniel 12:4, 9.

COPIII – DARUL LUI DUMNEZEU

„Iată, fiii sunt o moștenire de la Domnul, rodul pântecelui este o răsplată dată de El.”

Psalmii 127:3

Scriitorul rus Dostoievski a pus întrebarea: „Există oare vreo justificare a păcii, a fericirii noastre, dacă în numele lor, pentru un fundament mai solid, se va vărsa fie și cea mai mică lacrimă a unui copil nevinovat? Lacrima aceasta nu justifică niciun progres, nicio revoluție. Niciun război. Ea mereu va cântări mai mult.”

Ca părinți ai propriilor copii, dar și ca părinți spirituali ai copiilor din biserică, avem o responsabilitate enormă, poate cea mai mare dintre toate. În contextul acesta, al rolului extrem de complex și atotcuprinzător de părinte fizic și spiritual, cuvintele Domnului Isus: „Dar, dacă va face cineva să păcătuiască pe unul din acești micuți care cred în mine, ar fi mai bine pentru el să i se lege de gât o piatră mare de moară și să fie aruncat în mare (Matei 18:6) capătă o semnificație extrem de profundă și gravă, arătând valoarea specială, infinită, veșnică și neschimbătoare pe care Dumnezeu o acordă copiilor.

Copiii sunt proprietatea lui Dumnezeu

Ei sunt darul cel mai de preț pentru părinți, o puternică dovadă a puterii Sale nemărginite. Responsabilitatea cea mai mare pe care o avem ca părinți, înaintea oricărei responsabilități, este aceea de a avea grijă de copiii pe care Dumnezeu ni i-a dat. Ce facem noi cu o moștenire atât de valoroasă? Cum o păstrăm și cum o dezvoltăm? Suntem noi conștienți că într-o zi Dumnezeu ne va întreba cum am administrat cea mai prețioasă comoară pe care El ne-a dat-o? Parafrazând cuvintele Domnului Isus (Matei 16:26), putem spune: „Și ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă își pierde...” copiii?! Iată ce declară Ellen White: „Părinți, voi aveți responsabilități pe care nimeni altcineva nu le poate lua în locul vostru. Cât timp trăiți, veți da socoteală lui Dumnezeu pentru felul cum mergeți pe calea Lui... Părinții care se angajează în lucrarea lui Dumnezeu, care își dau seama cât de mult depind copiii de ei în

formarea caracterului lor, vor da un exemplu sigur de urmat copiilor lor {CA 187.1}.

Copiii sunt oglinda părinților

Sunt convins că noi toți am citit foarte multe cărți despre îngrijirea copilului, despre importanța comunicării dintre părinți și copii, despre cât timp să petreci cu ei, despre învățare și instruire. Însă, mai presus de orice, cea mai importantă și cea mai eficientă lecție pe care avem obligația și datoria morală să o predăm copiilor noștri este cea a exemplului personal, a modelului moral, lecția: fii tu ceea ce vrei să fie copilul tău. Primul lucru pe care trebuie să-l facem în dezvoltarea și modelarea caracterului copilului este să fim siguri că influența noastră este pozitivă, să ne asigurăm că suntem lecții vii, modele de urmat. Părinții, prin ceea ce spun, dar mai ales prin ceea ce fac, au cea mai mare influență asupra copiilor.

Copiii sunt viitorul bisericii

Acceptând rolul de administratori ai acestei moșteniri, noi devenim parteneri împreună cu Dumnezeu în lucrarea de creștere, dezvoltare și modelare a inimilor și caracterelor copiilor noștri, de formare a viitorului familiei bisericii lui Dumnezeu.

„Satana își conduce oștirile; suntem noi în mod individual pregătiți pentru lupta de temut care se află în fața noastră? Îi pregătim noi pe copiii noștri pentru criza cea mare? Suntem noi și casele noastre pregătiți pentru a înțelege atitudinea adversarului și tacticile lui de luptă? S-au obișnuit copiii noștri să fie hotărâți, ca să poată sta drept și neclintiți în orice chestiune de principiu și datorie? Mă rog ca noi toți să putem înțelege semnele timpului, să ne putem pregăti noi și copiii noștri, pentru ca, în timp de restriște, Dumnezeu să fie adăpostul și scutul nostru” {CA 186.2}. ■

Aurel Neațu, președinte, Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

**VIITORUL
BISERICII
AUREL
NEAȚU**

GRILA DE EMISIUNI SPERANȚA TV 1 MAI - 1 NOIEMBRIE 2021

LUNI	MARTI	MIERCURI	JOI
00:00 Lecția de viață II 01:00 Duminica împreună 03:00 Influențe 04:00 Dileme în tranziție 05:00 Popas de suflet 05:30 Comori din pământ 06:00 Focus 07:00 În centrul atenției 07:50 Texte și semnificații 08:00 Start cu Speranță 09:55 Descendențe 10:00 Oameni și povești 10:50 HopeDiscovery 11:00 Tinerețea e o artă 12:00 Educație pentru viață 13:00 Orizont 14:00 Ediție specială 15:50 Deschide Biblia 16:00 Microfonul părinților 16:50 Carusel 17:00 Dincolo de cuvinte 17:30 Popas de suflet 18:00 Raze de speranță 18:55 Descendențe 19:00 Sănătate cu prioritate 19:50 HopeDiscovery 20:00 În obiectiv 21:00 Adevăruri și perspective 21:50 Deschide Biblia 22:00 Provocările vieții 22:30 Lumea religioasă azi 23:00 Popas de suflet 23:30 Cliff	00:00 Educație pentru viață 01:00 Sănătate cu prioritate 01:50 HopeDiscovery 02:00 În obiectiv 03:00 Adevăruri și perspective 03:50 Deschide Biblia 04:00 Căsuța cu idei 05:00 Popas de suflet 05:30 Duelul ideilor 06:00 Lumea religioasă azi 06:30 Provocările vieții 07:00 Sănătate cu prioritate 07:50 HopeDiscovery 08:00 Start cu Speranță 09:55 Descendențe 10:00 În obiectiv 11:00 Adevăruri și perspective 11:50 Deschide Biblia 12:00 Repere 13:00 Raze de speranță 13:55 Descendențe 14:00 Provocările vieții 14:30 Lumea religioasă azi 15:00 Educație pentru viață 16:00 Căsuța cu idei 17:00 Inima cu minte 17:30 Popas de suflet 18:00 Răscruce 18:55 Descendențe 19:00 Sănătate cu prioritate 19:50 HopeDiscovery 20:00 În obiectiv 21:00 Adevăruri și perspective 21:50 Deschide Biblia 22:00 Provocările vieții 22:30 Lumea religioasă azi 23:00 Popas de suflet 23:30 Iisus dincolo de aparențe	00:00 Repere 01:00 Sănătate cu prioritate 01:50 HopeDiscovery 02:00 În obiectiv 03:00 Adevăruri și perspective 03:50 Deschide Biblia 04:00 Tinerețea e o artă 05:00 Popas de suflet 05:30 Academica 06:00 Lumea religioasă azi 06:30 Provocările vieții 07:00 Sănătate cu prioritate 07:50 HopeDiscovery 08:00 Start cu Speranță 09:55 Descendențe 10:00 În obiectiv 11:00 Adevăruri și perspective 11:50 Deschide Biblia 12:00 E bine să știi 13:00 Răscruce 13:55 Descendențe 14:00 Provocările vieții 14:30 Lumea religioasă azi 15:00 Repere 16:00 Taine din Scripturi 16:50 Lumini din trecut 17:00 Duelul ideilor 17:30 Popas de suflet 18:00 Răscruce 18:55 Descendențe 19:00 Sănătate cu prioritate 19:50 HopeDiscovery 20:00 În obiectiv 21:00 Adevăruri și perspective 21:50 Deschide Biblia 22:00 Provocările vieții 22:30 Lumea religioasă azi 23:00 Popas de suflet 23:30 Duelul ideilor	00:00 E bine să știi 01:00 Sănătate cu prioritate 01:50 HopeDiscovery 02:00 În obiectiv 03:00 Adevăruri și perspective 03:50 Deschide Biblia 04:00 Invincibili 04:50 Ascende 05:00 Popas de suflet 05:30 Iisus dincolo de aparențe 06:00 Lumea religioasă azi 06:30 Provocările vieții 07:00 Sănătate cu prioritate 07:50 HopeDiscovery 08:00 Start cu Speranță 09:55 Descendențe 10:00 În obiectiv 11:00 Adevăruri și perspective 11:50 Deschide Biblia 12:00 Vremea întrebărilor 13:00 Răscruce 13:55 Descendențe 14:00 Provocările vieții 14:30 Lumea religioasă azi 15:00 E bine să știi 16:00 Invincibili 16:50 Ascende 17:00 Copiii Regelui 17:30 Popas de suflet 18:00 Răscruce 18:55 Descendențe 19:00 Oameni și povești 19:50 HopeDiscovery 20:00 Ediție Specială 21:50 Deschide Biblia 22:00 Provocările vieții 22:30 Lumea religioasă azi 23:00 Popas de suflet 23:30 Academica
VINERI	SÂMBĂȚĂ	DUMINICĂ	
00:00 Vremea întrebărilor 01:00 Ediție specială 02:50 Deschide Biblia 03:00 Portative și portrete 04:00 În centrul atenției 04:50 Texte și semnificații 05:00 Popas de suflet 05:30 Viața în grădină 06:00 Lumea religioasă azi 06:30 Provocările vieții 07:00 Oameni și povești 07:50 HopeDiscovery 08:00 Start cu Speranță 09:55 Descendențe 10:00 Viața în grădină 10:30 Comori din pământ 11:00 Fii sănătoși! 12:00 Lecția de viață I 13:00 Răscruce 13:55 Descendențe 14:00 Provocările vieții 14:30 Lumea religioasă azi 15:00 Vremea întrebărilor 16:00 Portative și portrete 17:00 A doua opinie 17:30 Popas de suflet 18:00 Răscruce 18:55 Descendențe 19:00 Pâinea cea de toate zilele 19:30 Știri din lumea adventistă 20:00 Taine din Scripturi 20:50 Lumini din trecut 21:00 Jurnal de credință 21:50 Deschide Biblia 22:00 Popas de suflet 22:30 Pomul vieții 23:00 Semnele timpului 23:50 Texte și semnificații	00:00 Școala Cuvântului 01:00 Fii sănătoși 02:00 Pâinea cea de toate zilele 02:30 Știri din lumea adventistă 03:00 Taine din Scripturi 03:50 Lumini din trecut 04:00 Jurnal de credință 04:50 Deschide Biblia 05:00 Popas de suflet 05:30 Cliff 06:00 A doua opinie 06:30 Răscruce 07:25 Descendențe 07:30 Pomul vieții 08:00 Predică 09:00 Comori din pământ 09:30 Iisus dincolo de aparențe 10:00 Școala Cuvântului 11:00 Viața din Cuvânt 12:00 Străinul din Galileea 13:00 Pasiune pentru misiune 13:30 Popas de suflet 14:00 Influențe 15:00 Din toată inima 15:30 Dialoguri pentru tineri 16:00 Semnele timpului 16:50 Texte și semnificații 17:00 Dileme în tranziție 18:00 Salt în viitor 19:00 Punctul de plecare 20:00 Portative și portrete 21:00 Invincibili 21:50 Ascende 22:00 Popas de suflet 22:30 Pomul vieții 23:00 Jurnal de credință 23:50 Deschide Biblia	00:00 Lecția de viață I 01:00 Viața din Cuvânt 02:00 Străinul din Galileea 03:00 Predică 04:00 Influențe 05:00 Popas de suflet 05:30 Punctul de plecare 06:30 Salt în viitor 07:30 Pomul vieții 08:00 Focus 09:00 Din toată inima 09:30 Viața în grădină 10:00 Căsuța cu idei 11:00 Microfonul părinților 11:50 Carusel 12:00 Lecția de viață II 13:00 Copiii Regelui 13:30 Popas de suflet 14:00 Academica 14:30 Duelul ideilor 15:00 Dincolo de cuvinte 15:30 Pasiune pentru misiune 16:00 Duminica împreună 18:00 Orizont 19:00 Școala Cuvântului 20:00 În centrul atenției 20:50 Texte și semnificații 21:00 Tinerețea e o artă 22:00 Inimă cu minte 22:30 A doua opinie 23:00 Popas de suflet 23:30 Dialoguri pentru tineri	

57539

SperantaTV